Pazartesi
23
ŞUBAT
1942

TAN EVİ
İSTANBUL Ankara caddesi No. 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
YEDİNCİ YIL — No 2339

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Çocuğunuzu Mektebe Gönderirken Bir de
ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ
Alınız, Çünkü bu Ansiklopedi ona mektep kitabı kadar ve belki ondan daha ziyade lâzimdır.
Fiyatı Yedi Liradır.
TAN müessesinde ve kitapçılarda bulunur.

Halkevleri Bayramı Dün Kutlandı

Yeniden 6 Halkevi ile 22 Halkodası Açıldı

Ankara Halkevindeki Toplantıyı Şereflendiren Millî Şef, Merasimi Sonuna Kadar Takip Ettiler

Şehrimizde yapılan merasim: 1 — Beşiktaş Halkevindeki toplantı, 2 — Gençlerden müteşekkil bir grup millî oyunlar oynarken

PASİFİK HARBİ

Cava'da Bir Deniz Muharebesi

Müttefik Donanma Bir Çok Japon Harp Gemisini Batırdı

Japonlar Dün Banka Adasına da Çıktılar

Borneo ile Sumatra arasında Banka adasının mevkiini gösterir harita

(Pasifik cephesine ait haberler ikinci sayfamızdadır)

F. TUZERİN NUTKU

"Biz Halkevleri İle Her Zaman Halk İçinde Olmayı, Her İşimizi Halk İle Beraber, Halk İçin Yapmayı Şiar Edinmiş Bulunuyoruz,,

Ankara, 22 (A.A.) — Halkevlerinin 10 uncu yıldönümü bugün Ankara Halkevinde bütün yurdun candan alâka ile iştirak ettiği bir bayram halinde ve çok parlak şekilde kutlandı. Tören, saat 15 te başlıyacağı halde Halkevine giden caddeler 12 den sonra kalabalıklaşmağa başladı. Vekiller, parti grup reis vekilleri, mebuslar, komutanlar, vekâletler ileri gelenleri, parti erkânı, muhtelif vilâyetlerin halkevlerinden seçilmiş delegeler, Ankaranın bütün tanınmış simaları kendilerine ayrılan yerlerde oturmuşlardı.

Tam saat 15 de Millî Şefimiz İsmet İnönü refakatinde Bayan İnönü, Başvekil, doktor Refik Saydam, Parti Halkevleri reisi ve Giresun mebusu Nafi Atuf Kansu ve Ankara Halkevleri başkanı olduğu halde Riyaseti Cümhur locasını şereflendirdiler ve sürekli tezahüratla karşılandılar.

Merasime Riyaseti Cümhur orkestrasının çaldığı istiklâl marşiyle başlandı ve bunu Cümhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri ve Erzurum mebusu doktor Fikri Tüzerin açış nutku takip etti.

Nutuktan sonra Halkevleri marşı çalınmış ve Millî Şefimizin de takdirlerini kazanan milli oyunlar saat 18,30 a kadar devam etmiştir.

Ankara Halkevinde bir nutuk söyliyen Parti Genel Sekreteri Fikri Tüzer

Ankara Halkevi reisi Ferit Celâl Güven, Ankara Halkevi namına Millî Şefimize Ataütrk'le beraber çekilmiş olan resimleri ile birlikte Millî Şefin Halkevleri için söylemiş oldukları sözleri muhtevi altın yaldızlı ve sabit mürekkepli bir albüm takdim etmiştir.

Sonu; Sa: 4; Sü: 1

BATIRILAN GEMİLER

Muhtelif Harekâtta 1 Denizaltı İle 8 Gemi Torpillendi

Braham Zırhlısında 868 Kişi Öldü

Londra 22 (A.A.) — Amirallik dairesi, geçen sonteşrinde Sollum açığında batan Barham zırhlısında 868 kişinin öldüğünü haber vermektedir. Jutland ve Mataban muharebesinde kendisini göstermiş olan bu zırhlı bir Alman denizaltısı tarafından atılan 4 torpille yaralandıktan sonra 5 dakika içinde batmıştır.

Akdeniz filosu kumandanı muavini Vis-amiral Wppell kurtulmuş ise de zırhlı süvarisi Cooke, şimdi artık kayıp telâkki edilen ve ölmüş olmaları muhtemel bulunan 56 subay arasındadır.

Bir denizaltı batırıldı

Roma, 22 (A.A.) — "Tebliğ": Deniz birliklerimiz tarafınan İngiliz denizaltılarına karşı yapılan takip hareketleri esnasında "Circee" torpidosu bir düşman denizaltısını hasara uğratarak suyun yüzüne çıkmak mecburiyetinde bırakmış ve mürettebatını teşkil eden 23 kişiyi esir ettikten sonra gemiyi top ateşi ile batırmıştır.

Bir korvet torpillendi

Londra, 22 (A.A.) — Hür Fransız-

Sonu; Sa: 2; Sü: 7

Mareşal Keitel

ŞARK CEPHESİ

Mrl. Keitel Slovakyaya Gidiyor

Bahar Hazırlıkları İle Meşgul Olacak

Moskova, Kızılordu Büyük Taarruza Hazırlandı, Diyor

Alman Hava Akınları Çok Şiddetlendi

Bern 22 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerden öğrenildiğine göre, Alman ordusu genel kurmay reisi Feld Mareşal Keitel, Slovakyanın Şark cephesindeki harekâta iştiraki hakkında harbiye nazırı General Czatos ve Slovak ordusu genel kurmay reisi ile mühim müzakerelerde bulunmak üzere yarın Bratislavaya gelecektir.

Sovyetlerin bahar hazırlığı

Moskova, 22 (A.A.) — Kızılordunun gazetesi yazıyor: Kızılordu, Almanların o kadar yaygara ile ilân ettikleri ilkbahar taarruzuna hazırlanmıştır. Nazi harp makinesi sarsılmış, fakat kırılmamıştır. Yeniden kanlı bir

Sonu; Sa: 2; Sü: 6

TUNA DEVLETLERİ KONFERANSI

Sofya 22 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerde söylendiğine göre, harbin başındanberi ilk defa olarak Tuna kıyısı devletlerinin hepsinin iştirakiyle bir konferans toplanacaktır. Bu konferansta Tuna yoliyle ticaret eşyası ve yolcu nakli meseleleriyle kuvvetli bir ihtimale göre gümrük ve transit meseleleri müzakere edilecektir.

Parti Mükâfatını Sinekli Bakkal Romanı aldı

Ortaya Konulan 2500 Lira Eserin Muharriri Prof. Halide Edibe Verildi

Ankara, 22 (TAN) — Cümhuriyet Halk Partisi tarafından ihdas edilen roman mükâfatı, yeni harflerin kabulünden bugüne kadar çıkmış olan roman ve hikâyeler arasından Prof. Halide Edibin "Sinekli Bakkal,, ismindeki romanına tevcih edilmiştir. Sanat mükâfatı olarak ortaya konulan 2500 lira eserin muharririne verilmiştir.

*

Halide Edip, 1884 de Beşiktaşta doğmuştur. İlk tahsilini evde yapmış, İngilizceyi mürebbilerinden, Türkçe ve Fransızcayı lisan ve edebiyatı filozof Riza Tevfikten öğrenmiştir. Sonra Amerikan kız kolejini bitirmiştir.

12 Yaşındayken yazı yazmıya başlıyan Halide Edip, 1908 Meşrutiyet inkılâbından sonra önce Tanin, sonra Vakit ve Akşam gazetelerinde, yeni mecmuada hikâye, makale ve tefrikalar neşretmiye başlamıştır.

Kız lisesinde tarih muallimliği, Evkaf mekteplerinde hocalık ve müfettişlik, Darülfünunda edebiyat tarihi muallimliği yapmıştır. 1931 de Amerikan Kolumbia Üniversitesinde misafir profesör sıfatiyle bir sömestr ders vermiştir. Halen üniversite edebiyat fakültesi İngiliz edebiyatı tarihi profesörüdür.

Eserleri: Raifin annesi, Seviye Talip, Harap mabetler, Yeni Turan, Handan, Son eseri, Mev'ut hüküm, Ateşten gömlek, Vurun kahbeye, Dağa çıkan Kurt, Kalp ağrısı, Zeynonun oğlu, Halide Edibin hatıraları (İngilizce), Türkün çektiği (İngilizce), Türkiye garbe dönüyor (İngilizce), Shadau Play (İngilizce), Schatten Spiele (Almanca), Gölge oyunu, Sinekli Bakkal (Türkçe ve İngilizce).

Muharririn bu eserlerinden bazıları Almanca, Rusça, Sırpça, İngilizce, Arapça, Isveç, Fin dillerine tercüme edilmiştir.

Prof. Halide Edip

Okullara ait Boş Arazi Ekilecek

Maarif Vekilliği, Bu İş İçin Bütün Teşkilâtına Vazifeler Verdi

Ankara 22 (A.A.) — Maarif Vekilliğine bağlı olan sayıları 13,000 e yaklaşan kız, erkek ilk ve orta okullarda, mesleki ve teknik öğretim okulları, liselerde, öğretmen okullarında ve köy enstitülerinde 26 binden fazla öğretici ve bir milyonu aşan öğrenici vardır.

Köylerdeki okul sayısı 11,153 ü, buralarda çalışan öğretmen ve eğitmen sayısı 13,714 ü bulmakta ve bu okullara devam eden talebe sayısı ise 500,080 i geçmektedir. Köylerde bulunan bu okulların hepsinde ekilmiye elverişli arazi vardır. Şehir ve kasaba okullarının bir çoğunda da besin maddeleri yetiştirmiye müsait topraklar bulunmaktadır. Bütün okulların elinde bulunan bu toprakların boş bırakılmaması, bilhassa ekim alanı haline getirilmesi için Maarif Vekilliği aşağıdaki kararları almıştır:

Sonu; Sa: 2; Sü: 1

Günler Geçerken

Hititoloji, Sumeroloji, Hungaroloji

REFİK HALİD KARAY

Gel de isteme, imrenme, içini çekme! Gel de yaşlandığına üzülüp kederlenme! Gel de Onlarla, gençlerle bir arada, bir sırada, bir sınıfta bulunmadığına eseflenme! "Hangi sebeple, diyeceksiniz, bisiklet ve yüzme yarışlarına, koşulara giremediğine; yahut sinemaların losluğunda dizdize oturup leblebi yiyerek fısıl fısıl muhabbet edemediğine; yahut da - ne kardan korku, ne güneşten çekinme - dağ tepe gezemediğine mi? Yoksa, bu bar senin, o gazino benim, gece yarılarına kadar Beyoğlunda sürtemediğine mi „ Hayır; vaktiyle, vaktinde ben bunları vaktin icaplarına göre hakkiyle yapmıştım; hevesim içimde kalmamıştır. Yapamadığım bir şey kalmıştı: Kendi arzuma, doğuştan eğimliliğime, gönlümün çektiğine uygun bir yüksek tahsil yolu, bir fakülte bulup da istediklerimi seve sevine öğrenememek!

Şimdi, önümdeki gazeteye göz gezdirirgen işte buna yanıyorum ve genç olmadığıma yalnız bundan dolayı acıyorum. (Ankara Dil ve Tarih Fakültesi) okuttuğu ders zümrelerini - bu son kelimenin günahı onun üzerindedir ve türkçesi "köme,, dir! - şöyle sayıyor:Hindoloji, Hititoloji, Hungaroloji, Sumeroloji, Sinoloji! Ah, size tuhaf gelen bu lololojiler! Benim için en büyük zevk dil bilgisidir; sanıyorum ki adlı sanlı bir dil bilgini olabilirdim; şayet zamanımda böyle bir fakülte ve böyle dersler Türk yurdunda okutulup öğretilebilseydi.. Hele o Sumeroloji, ve Hititoloji ile, meraklı olmıyanların birdenbire mâna bile veremedikleri Hungaroloji yok mu? Bana biçilmiş kaftandı. Kendimden geçerek, ne derin bir zevkle bunları öğrenirdim... Ne şöhretli bir sumeroloğ, bir hititolog veya hungarolog olurdum! Yazık.... Pek yazık!

Fakat şu nokta da var ki, o zaman, bilginlerin çoğu gibi, kimbilir ne derece tatsız, yavan, kuru ve katı yazardım ki, hiç şüphesiz, en sönük fıkra muharrirlerinin bile yazılarına baktıkça imrenir, bugün olduğumu olamadığıma üzülürdüm. Hattâ, belki, başka üzülenler de olurdu!

Bugün Tan Sütunlarında

Bu Harbin En Büyük Röportajı

Yazan: RALPH İNGERSOL

Bu röportajları yazan Ralph İngersol Nevyorkta çıkan P. M. gazetesinin sahibi ve başmuharriridir. Amerikanın da en büyük gazetecilerinden biridir. Alman - Sovyet harbi çıktıktan ve Sovyetlerin Amerika ve İngiltere arasında bir anlaşma hasıl olduktan sonra, Mister İngersol vaziyetleri yerlerinde tetkik etmek üzere bizzat yola çıkmış ve aylarca bütün harp cephelerini dolaşmıştır. Bir müddet Çinde kaldıktan sonra, tayyare ile Sovyet Rusyaya geçmiş, burada altı hafta kadar cepheleri dolaşmış, hükûmet ricaliyle temas etmiş, Stalinle bir buçuk saat kadar görüşmüş, Sovyetlerin askeri, iktısadi, hattâ içtimai vaziyeti hakkında birçok malûmat topladıktan sonra Türkiye yoliyle Mısıra geçmiş, orada da en salâhiyettar kimselerle görüştükten, cepheyi gezdikten sonra tayyare ile İngiltereye uçmuştur. İngilterede kaldığı müddetçe hükûmetin içinde ve dışında lâzım gelenlerle görüşerek haftalarca tetkikat yapmış ve zengin bir röportaj yükü ile Nevyorka dönmüştür.

* * *

Amerikalı gazeteci kendi gazetesi olan P. M. de bu uzun seyahate ait röportajlarını neşretmiştir. Bugünkü dünya vaziyetini anlamak için, bu röportajları dikkatle okumağa ihtiyaç vardır. Çünkü Mr. İngersol bize hâdiselerin içyüzünü, gezdiği yerlerde müşahedelerini, hükûmetlerin düşüncelerini anlatmakta ve Sovyet Rusya, Mısır, İngiltere ve Amerikada bugünkü vaziyetin tam bir tablosunu yapmaktadır.

Bu Amerikan gazetecisinin binlerce dolar sarfederek ve 40 — 50 bin kilometre mesafe katederek yaptığı bu tetkikleri TAN okuyucularına verebilmek bizim için de misli bulunmaz bir fırsat olmuştur.

İlk yazı, bugün "İngiltere Neler Oluyor?„ başlığı altında üçüncü sayfamızdadır.

FENERBAHÇE: 3 - BEYKOZ: 0

Dünkü müsabakalardan bir görünüş (Tafsilât ikinci sayfadadır)

KIRIK OYUNCAKLAR (EDEBÎ ROMAN)

No. 27 — Yazan: *İRFAN BEHCET*

— Fahire... Bu ismi size hiç yakıştıramadım. Böyle tanzimat edebiyatında rasgelinen isimlerde ben lâzım gelen samimiyeti göremiyorum.

— İsmimle tanzimat edebiyatı arasında ne münasebet görüyorsunuz?

— Tanzimat edebiyatında adınız geçer..

Fâhirem dört buçuk yaşında senin
Yaraşır mıydı cismine kefenin

Mesele o da değildir. Ben ufak isimlerde Ayşe, Fatma, Kezban, Satı gibi üzentisiz isimlerden hoşlanırım.

Fahire istemiyerek güldü:

— Ne yapayım? Adımı öyle koymuşlar..

— Evet. Kabahat sizin değil. Bizim için de buna tabi olmaktan başka yapacak bir şey yok. Aman affedersiniz. Ben kendimi size takdim etmedim:

İsmim: Ali Safi. Merhum sabuncu Safi beyin oğluyum. Şimdiki halde bir tek kız kardeşim var; onunla da geçinemiyoruz. Erkekli, dişili bir sürü ahbabım var ve hepimiz elbirliğiyle bütün zenginler gibi iç sıkıntısından patlamaktayız. Bunları bırakalım. Şimdi bana bu güzel köşkü bulduğunuzdan dolayı size karşı teşekkürlerimi daha canlı bir surette hâkipâyinize arzetme kiçin yerleştikten sonra bir gün köşke gelirsiniz, ümit ederim. Balkona çıkar tabiatın sükûnuna iştirak ederiz:

Gel! Bu akşam da ser beser güzelim
İhtizazat -ı- leyli dinleyelim
Tâ uzaklarda işte bir piyano
Taze parmakların temasiyle
Ağlıyor bir hazan havâsiyle

Şiiri bir hamlede okuduktan sonra bir hoca tavrı alarak soruyordu.

— Fâhire! Bu şiir kimindir bakayım?

— Şeyin..

— Bilmiyorsunuz. Edebiyattan sıfır! Bu şiir Cenâb'ın "Yakazât -ı- leyliyye" adlı eseridir. Cenab kiminle muasırdır ve hangi edebî harekete karışmıştır.

— Tanzimat..

— İkinci bir sıfır daha.. Cenab muallim Naci mektebine karşı yürüyen Fikret mektebindendir ve Fikretin arkadaşıdır Fikreti sorsam ihtimal onun da kim olduğunu bilmiyeceksin.. Ah bu sizin nesil yok mu?

Genç kız dudaklarını ısırdı. Karşısındaki ukalâyı bozmak istiyerek:

— Benim neslim sizin neslinizden daha uyanık ve daha bilgili.

— Lâkırdı. Ben gencim. Fakat sizin benden daha yaşlı olduğunuzu düşünmek tuhafıma gidiyor. Neyse bu lâkırdıları bırakalım. Haydi birinci kata çıkalım. Orayı da gezelim.

Kerim ağa pençereleri açarak her tarafı aydınlatmak için yukarı katlara çıkmış. Fakat merdiveni aydınlatan pancorları bırakmıştı.

Delikanlı:

— Merdiven biraz karanlık, dikkat edin. Elimi tutunuz!

Aralarındaki yakınlık biraz evvel otomobilin uçması gibi baş döndürücü bir süratle ilerliyordu.

Fahire o akşam kendi kendine düşünüyordu:

— Saatte 120 kilometre kadar. İnsanı bu süratle sürüklerse uçurumdan sakınmaya imkân yoktur.

Fahire, bu çocuk tabiatli genç adama hayretle bakıyordu. Duvarda unutulmuş bir sulu boya resme büyük bir takdirle bakan, yatak odasındaki sarı kakmalı solmuş bir konsolu kutsi bir eşya gibi okşayan delikanlı onda acayip bir tesir bırakıyordu.

Ali Safi, Fahireye bakarken onu sinema filmlerinde olduğu gibi sanki otomobili ile kaçırmış kadar bir gurur hisediyordu. Yalnız bu his ancak gurur hududunda kalıyordu. Genç adam:

— Size açıkça söylediğimden dolayı affınızı rica ederim. Çünkü hayatı bilen bir bakışınız var. Bana bu köşkü sâlik verdiğinizden dolayı neden bu kadar memnun oldum? Biliyor musunuz.. Tanıdığım iki kadın var ki, ikisi de buradan çok hoşlanacaklar. İkisi de gayet artist ruhlu ve zarif mahlûklardır. Tabiî ikisini de bir günde davet etmiyeceğim.. Zira evlerde oynanan dramları sevmem..

Bu sözleri söylediği zaman Fahireye garip birnazarla bakıyordu.. Öyle bir nazarla ki keskin bıçak gibi u;zanıyor evvelâ yüzünüze belirsizce dokunuyor fakat sonra birdenbire kalbinize kadar sokuluyordu.

Ali Safi söylediği sözün tesirini Fahirenin yüzünde okumak istiyor gibi idi. Onun kızarmasından memnun bir eda takındı.

* * *

Fahirenin hasta annesi içeriki odadan soruyordu:

— Fahire. Kiminle konuşuyorsun?

— Kimse ile konuşmuyorum anne.

Ali Safi fısıldıyordu:

— Ya birdenbire odaya girerse...

Sokak üstündeki ufak odada buluşuyorlardı. Kapıyı açıp kapamamak için delikanlı kimseye görünmeden pencereden atlıyor ve bunu o zamanlar eski usul bir zanparalık gibi telâkki ederek pek eşleniyordu. Fahireye:

(Sonu var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30	Program	18,45	Ziraat Takvimi
7,33	Müzik (Pl.)	18,55	Fasıl
7,45	Haberler	19,30	Haberler
8,00	Müzik (Pl.)	19,45	Serbest
8,15	Evin saati	19,50	Şarkılar
12,30	Program	20,15	Radyo gazetesi
12,33	Şarkılar	20,45	Halk türküsü
12,45	Haberler	21,15	Türküler
13,00	Türküler	21,45	Orkestra
18,00	Program	22,30	Haberler
18,03	Dans orkestrası	22,50	Kapanış

Fazla Sebze Ekilecek

Çiçek Yerine Sebze Fidesi Yetiştiriliyor

Havaların tarlalarda çalışmıya elverişli bir hale gelmesini müteakıp Vilâyetin bütün bölgelerinde toprağın hazırlanmasına başlanacaktır. Pulluk, sapan, bel ve kürek gibi toprağı işlemiye müsait avadanlıkları olmıyanlara, bunları tedarik için mevcut imkânlar nisbetinde yardım edilecektir. Bu yıl yaş sebzelerin müsait bir fiyat bulacağını gözönünde tutan birçok bahçıvanlar, her yıldan fazla ekim için hazırlıklara başlamışlardır. Marmara havzasiyle ötedenberi sebze yetiştiren Pendik, Kartal, Maltepede fazla sebze ekileceği anlaşılmaktadır.

Evvelce camekânlarda muhtelif çiçek fideleri yetiştirip satan birçok bahçıvanlar halkın bu yıl çiçekten fazla sebze fidelerine ehemmiyet vereceğini düşünmüş, işi patlıcan, biber, domates vesair sebze fideciliğine çevirmişlerdir.

Karaya Oturan Vapurdan Kâğıt Aşırmışlar

Bir müddet evvel Karadenizde Podima açıklarında Macar bandıralı Dona vapuru karaya oturmuş, yedi kişilik bir şebeke, vapurun hamulesinden bir hayli kâğıt aşırarak bir motöre yüklemişlerdi. Motörü limanda gümrük muhafaza memurları yakalamışlar, kâğıtları müsadere ederek kaptan İbrahim, tayfa Osman, Süleyman, İsmail, Hakkı, Dursun ve Mehmedi de adliyeye teslim etmişlerdir. Beşinci asliye ceza mahkemesi suçluları dokuzar ay hapse ve para cezası ödemiye mahkûm etmiştir.

Sıcak Su İle Haşlanan Bir Çocuk Öldü

Edirnekapıda oturan Fikretin bir buçuk yaşında çocuğu Hikmetin üstüne sıcak su devrilmiş ve çocuk ağır surette yaralanmıştır. Küçük Hikmet az sonra ölmüştür.

Adliyeye Verilen Vurguncular

Yeşilköyde manav Pavli müşterilere beyaz peyniri olmadığını söylediği halde dükkânında yapılan aramada 8,5 kilo beyaz peynir olduğu görülmüştür. Adliyeye verilen Pavli 5 lira para cezası ödemiye mahkûm edilmiştir. Pavlinin dükkânı 7 gün kapatılacaktır. Beyoğlunda Asmalımescitte bakkal Yani Kiremitçioğlunun dükkânında beyannamesiz bir çuval şeker ve bir çuval kuşyemi bulunmuş ve adliyeye verilmiştir. Bakkal, memurlara sahte fatura gösterdiğinden, bu faturayı veren Todori de mahkemeye verilmiştir.

SPOR

Lig Maçlarına Dün İki Statta Devam Edildi

Fener Beykozu, G. Saray B. Sporu Yendi

Lig maçlarına dün her iki stadda birden devam edilmiştir. Havanın soğuk, sahaların çamurlu olması, oyunların az bir seyirci kütlesi tarafından takip edilmesini mucip olmuştur.

Şeref stadında ilk maç Beşiktaş ile Taksim arasındaydı. İki takım arasındaki fark Taksimin sahaya her zamankinden daha kuvvetsiz çıkması ile çok bariz bir şekil almıştı. Hakem Şazi Tezcan.

Oyunda Beşiktaş hemen hâkimiyet kurmakta güçlük çekmedi ve birinci devrede biraz gol sıkıntısı çekip 1—1 vaziyette kaldıktan sonra, arka arkaya üç gol çıkarıverdi.

İkinci devrede Siyah - Beyazlılar çok daha rahat bir oyun tutturdular ve sekiz gol daha atarak oyunu büyük farkla, yani 12 — 1 kazandılar.

FENERBAHÇE 3 BEYKOZ 0

İkinci maç Fenerbahçe ile Beykoz arasında oynanmıştır. Feridun Kılıcın idare ettiği bu oyuna Fenerbahçe Melih, Fikret, İbrahim, Muammer gibi dört mühim oyuncudan, Beykoz da kalecisinden mahrum bir şekilde çıkmıştılar.

Beykoz kalesini Kâmiran müdafaaya mecbur kalmıştı. Fenerbahçe daha ilk devreden itibaren hâkimiyeti kurdu; fakat bir türlü müsmir bir netice alamıyordu. Sahanın çok çamurlu olması, Beykozlu oyuncuların da adam adama karşı oynamaları, oyunu sıkışık bir hale sokuyor ve oyuncular birbirleriyle oynuyorlardı. Fenerbahçenin ilk golünü nihayet Esat güzel bir plâse ile yaptı ve bundan sonra Sarı - Lâcivert takımın daha rahat bir tempo ile oynadığı görüldü.

İkinci devrede Fenerbahçe Esat, Naim ve Naciyi yanyana ortada oynatmanın semeresini gördü ve Lebip ikinci golü çıkardıktan sonra, Beykoz müdafaasında gittikçe artan bir gevşeme görüldü ve Naim'in Fenerbahçenin üçüncü golünü de çıkarmasiyle maç 3 — 0 Fenerin galibiyeti ile bitti.

Fenerbahçe takımı dün çok kifayetsiz bir şekilde oynamış ve takımda bir istikrar lüzumu bariz bir şekilde hissedilmiştir.

G. SARAY 5 BEYOĞLUSPOR 0

Şeref stadında son maçı Galatasaray ile Beyoğluspor takımları yapmışlardır. Galatasaray dün Gündüz ve Enverden mahrum bir şekilde sahaya çıkmış, fakat Beyoğluspor karşısında pek de sıkıntı çekmemiştir. İlk anlarda Gazanfer ve Cemilin çıkardıkları iki golden sonra Sarı-Kırmızı takım düzgün ve endişesiz bir şekilde oynamıya başlamış, fakat bu arada Cemil ve Stavro'nun karşılaşması neticesi Stavro'nun ayak bileği çatlamıştır. Hemen hastaneye kaldırılan bu oyuncunun çekilmesi ile on kişi kalan Beyoğluspor takımı tedafüi bir oyun tarzına müracaat etmiş, fakat Cemilin üçüncü, Mustafanın da dördüncü golleri çıkarmalarına mâni olamamıştır.

İkinci devrede Galatasaray takımı birinci haftaymdaki kadar düzgün oynamamış ve oyuncular işi fanteziye dökerek, lüzumsuz çalımlarla vakit geçirmişlerdir. O kadar ki, Galatasaray beşinci golünü Faruğun topa sağaçık yerine geçmesi ve topu ortalaması üzerine, Cemilin güzel bir kafa vuruşu ile kazanmıştır.

Bundan sonra başka gol atılmamış ve maç 5 — 0 Galatasarayın galibiyetiyle bitmiştir. Haken Sami maçı iyi idare etmiştir.

İ. SPOR 6 SÜLEYMANİYE 0

Fenerbahçe stadında ilk maç İstanbulspor ile Süleymaniye arasındaydı. İstanbulspor birinci devrede kolayca iki gol çıkarmış ve ikinci devrede hâkimiyetini arttırarak dört gol daha atarak maçı 6 — 0 kazanmıştır.

VEFA 1 ALTINTUĞ 1

İkinci maç yine Şazi Tezcanın idaresinde Vefa ile Altıntuğ arasında oynanmıştır. Maç, baştan sona kadar çekişmeli bir şekilde geçmiş ve her iki taraf bütün gayretlerini sarfederek, biraz sertçe oynamışlardır. Birinci devrede karşılıklı birer gol atan iki takım, ikinci devrede beraberliği bozacak bir varlık gösterememişler ve maç 1 — 1 beraberlikle bitmiştir.

Sokak Koşuları

Halkevlerinin onuncu yıldönümü münasebetiyle şehrimiz Halkevleri kendi semtlerinde sokak koşuları tertip etmişlerdir.

Kadıköy Halkevinin tertip ettiği 6000 metrelik Kadıköy turuna kalabalık ve seçkin bir atlet kütlesi iştirak etmiş ve Halkevi önünden başlayıp Moda, Kadıköy, Fenerbahçe stadı yoliyle tekrar Halkevi önünde biten koşuyu Hidayet nihayet son metrelerde kazanabilmiştir.

Koşuyu baştan sona kadar Raif götürmüş ve yarım metre farkla Nuri ve Hidayet tarafından takip edilmiştir. Nihayet yüz metre kala kuvvetli bir finişle Hidayet koşuyu 19.19.4 dakikada kazanmıştır.

İkinciliği Nuri, üçüncülüğü Raif, dördüncülüğü Sagoridis, beşinciliği de Melih kazanmışlardır. Onuncuya kadar muhtelif hediyelerle madalyalar verilmiştir.

Fatih Halkevinin tertip ettiği 7000 metrelik koşuya da oldukça kalabalık bir atlet kütlesi iştirak etmiştir. Neticede Şükrü birinciliği, Adnan ikinciliği, İzak üçüncülüğü almışlardır

Eminönü Halkevinin koşusu Gülhane parkı ile Halkevi arasında koşulmuştur. Birinciliği 8.50 dakikada Ziya almış, ondan sonra Kemal, Cevat, Namık ve Yümnü gelmişlerdir. Onuncuya kadar madalyalar verilmiştir.

Bugün Halka Un Veriliyor

Her Pazartesi Günü Un Alınabilecek

Halkın un ihtiyacını karşılamak üzere, ekmek karnelerindeki bugünkü kuponlara mukabil istiyenler fırınlardan un alacaklardır. Bütün fırınlara bu hususta icap eden direktif verilmiştir.

Bugünkü dağıtma işi bir tecrübe mahiyetindedir. Bugün görülecek aksaklıklar tesbit edilecek ve diğer haftalar yapılacak dağıtma işleri ona göre düzenlenecektir.

Halkın ne kadarının un ve ne kadarının ekmek alacağı belli olmadığından, fırınlar yine ekmek yapımını çok azaltmıyacaklar ve un isteği fazla olursa ihtiyat unlarından verecekler dir.

750 gram ekmek yerine 531, 375 gram ekmek yerine 265 ve 187,5 gram için 132,5 gram un verilecektir.

Üç Aylıklar Martın İkisinde Verilecek

Aylıklarını üç ayda bir alan dul, yetim ve emeklilerle malûllerin maaşlarının verilmesine Martın ikinci Pazartesi günü başlanacaktır. Aylıkları malmüdürlüklerinden alanlar Mart, Nisan ve Mayıs aylıklarını yeni pahalılık zamlariyle birlikte alacaklardır. Fazla olarak bunlara Şubat aylıkları pahalılık zamları da ödenecektir.

Emlâk ve Eytam Bankası da üç aylıklarını kırdırarak almakta olanlara para tevziatına Pazartesi günü başlıyacaktır. Yalnız maaşlarını buradan alanlar yalnız Haziran, Temmuz ve Ağustos aylıklarını zamlariyle beraber alacaklardır. Bunlar Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs pahalılık zamlarını malmüdürlüklerinden alacaklardır.

Basın Balosu Hazırlığı

28 Şubat Cumartesi günü Basın balosunun verileceği gündür. Balonun üstünlüğünü muhafaza için tertip heyetinin çalışmaları ilerlemiştir.

DİKKAT

Resmî Dairelerin de Sıkı İşbirliği Yapmaları Lâzım

Evvelki gün gazetelerin hepsinde Cumartesi sabahından itibaren halktan her istiyenin en çok iki yüz ellişer kilo kömür alabileceği yazılıyor, bu kömürü satacak olan depolarla kömürcülerin adresi ve isimleri neşrediliyordu.

Hava soğuktu. Şehir karla örtülmüştü. Evlerinde kömür ve odunu kalmamış olanlar bu haber üzerine hemen isimleri neşredilen kömürcülere koştular, fakat hayal sukutuna uğradılar. Çünkü bu kömürcülerden ekserisinde 250 kilo değil, 250 gram bile kömür yoktu.

Halk, gazeteleri gösteriyor:

— Haydi biri, bir balon uçurdu. Ya, diğer gazetelere ne diyelim? diye soruyorlardı.

Gazetelerin yazdığı haber doğruydu ve bu haberi salâhiyetli makam vermişti. Ancak, kömürcüler henüz kömür alamamışlardı. Çünkü kömür verecek makam, bu haberi gazetelere veren makam ile işbirliği yapmış değildi. Belki karar müşterek verilmiş, fakat tevziat günü müşterek tesbit edilmemişti. Aksaklık buradan ileri geliyordu.

Daireler birbirleriyle işbirliği yaparlar, faaliyetlerini birbirlerine uydururlarsa bu aksaklık kalmaz. Ne gazeteler yalancı çıkar, ne de halk kömürsüz kalır?

Sanayi Müesseseleri

İktısat Vekiliği İstanbul bölgesinde sanayi müesseselerini en yüksek randıman verebilecek bir mevkie getirtmiye karar vermiştir. Şehrimizde bulunan bütün fabrikaların faaliyetlerini arttırmaları için icap eden tedbirler alınacaktır.

Devlet sermayesiyle işlemiyen, fakat hükûmetin sanayi programına göre bir istihsal sistemi takip eden fabrikaların randımanlarını arttırmaları kendilerine tebliğ edilmiştir. Bölge sanayi işlerinin vaziyetiyle fabrikaların ihtiyacı olan maddeler hakkında İktısat Vekilliğine izahat vermek üzere Millî Sanayi Birliği umumî kâtibi Halit Güleryüz dün Ankaraya gitmiştir.

Bir Amele Vapurdan Mavnaya Düştü

Şahin adında bir kömür amelesi Kuruçeşme önünde Yelkenci vapurundan kömür boşaltan kova ile birlikte mavnaya inerken zincir kopmuş ve Şahin mavnanın içine düşmüştür. Kömür kovası da Şahinin üstüne düştüğünden başından ağırca yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

GECE GELEN HABERLER

Okullara Ait Boş Arazi Ekilecek

Baştarafı 1 incide

1 — Okullarda talebenin teneffüs yeri olarak kullanılan kısım dışında kalan bahçe, arsa ve tarlalar tamamen ekilecektir.

2 — Okul topraklarının işlenip ekilmesinde, ürünlerin yetiştirilip toplanması ve hasat edilmesi işlerinde müdürler, müdür muavinleri, başöğretmenler, öğretmenler, eğitmenler, gezici başöğretmenler, idare ve pansiyon memurları, talebeler ve hademeler aralarında işbirliği yaparak çalışacaklardır.

3 — Bu işler için lüzumlu âletler okul idareleri, okul kooperatifleri, talebe teşekkülleri, himaye heyetleri yardımlariyle temin edilecektir.

4 — Bu topraklarda, okulun bulunduğu muhitin özeliklerine, iklim ve mevsim şartlarına göre bel, çapa, kazma, kürek gibi basit esaslı aletlerle verimi çok bakımı mühim patates, mısır, fasulye, bakla gibi bitkiler yetiştirilecektir.

Alman Filosu Şimdi Nerede?

Londra, 22 (A. A.) — Üç büyük Alman harp gemisinin şimal denizinde Norveç sahilini yukarı doğru takip ettiğine dair Nevyork radyosu tarafından zikredilen Stokholm haberi Londrada şüphe ile karşılanmaktadır.

Von Tirpitz, Admiral Scheer ve Admiral Hipper gibi mühim birliklerden mürekkep bir filonun bu bölgede bulunmasına ihtimal verilmemektedir.

İnşa Edilen Gemiler

Vaşington, 22 (A.A.) — Deniz komisyonu ceman 50.000 tonluk 5 şilebin dün denize indirildiğini bildirmektedir. Komisyon bu hafta içinde yeniden 14 kızak kurulduğunu ilâve etmiştir.

1 ile 18 Şubat arasında dost milletlere 14,580 kamyon gönderilmiştir.

Amerikada Tevkifler

Nevyork, 22 (A.A.) — Bugün araştırma bürosu tarafından görülmemiş bir ölçüde yapılan araştırmalar neticesinde düşman milletlere mensup 500 den fazla kimse tevkif edilmiştir. Tevkiflerin çoğu Pasifik kıyılarında yapılmıştır. Los Angeles çevresinde 200 kişi tevkif edilmiştir.

Dunkerque Zırhlısı Toulon'da

Vichy, 22 (A.A.) — Mersel Kebir'de ağır hasara uğrıyan Dunkerque zırhlısının kendi vesaitiyle Toulon'a geldiği bildirilmektedir.

Fakir Halka Ucuz Fiyatla Şeker

Ankara, 22 (TAN) — Fakir halkımızın çocuklarına ucuz fiyatla şeker verilmesi karariyle ilgili hazırlıklar yapılmaktadır. Bu işle Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti meşgul olacak ve kimlerin bu karardan istifade edeceği yakında ilân edilecektir. Bu takdirde Mart ayı içinde tevziata başlanması mümkün olabilecektir.

Çin Tebliği Bir Şehrin Geri Alındığını Bildiriyor

Çungking, 22 (A.A.) — Şarkî Şansi'de Sarı nehrin doğu kıyısı üzerinde kâin bir şehrin Çin kuvvetleri tarafından geri alınlığı tebliğde bildirilmektedir. Çinliler, çok karanlık bir gecede nehri aşmışlar ve pek zayıf bir mukavemet gösteren garnizonu baskın yaparak ele geçirmişlerdir.

Quisling'in Bir Emri

Londra, 22 (A.A.) — Quisling tarafından neşredilen bir beyannamede kaydedildiğine göre, Norveçte karaya inen İngiliz tayyareleriyle gizlice memleketi terkedecek olan her Norveçliye mukabil akrabasından veya ahbaplarından 10 kişi hapsedilecektir. Quisling, İngilizler hesabına çalışan "hainler" faaliyetine nihayet vermek lâzım geldiğini söylemiştir.

Gallup'un Bir Anketi

Nevyork, 22 (A.A.) — Gallup Enstitüsünün son istatistik rakamlarına göre, Amerikalıların yüzde doksanı Eire'nin İrlanda sahilinde müttefiklerin üslere malik bulunmalarına müsaade etmesinden memnun olacaktır. Amerikalıların yüzde beşi bu fikre muhalif, yüzde beşi ise mütereddittir.

PASİFİK HARBİ

F. HİNDİSTANINDA:

Londra 22 (A.A.) — "B.B.C." Cava adası yakınında Bali adası civarında perşembe akşamı büyük bir deniz muharebesi olmuş, müttefikler Japonlara ağır darbeler indirmişlerdir. 1 kruvazör, 1 nakliye gemisi, 2 muhrip, 4 iaşe gemisi batırılmış, 4 Japon kruvazörü ile diğer 2 gemi ağır hasara uğratılmıştır. Müttefiklerin kayıpları 1muhrip, 4 avcı, 2 Amerikan pike bombardıman tayyaresidir.

Muharebe perşembe akşamı başlamış, düşman gemileri görülünce Amerikan uçan kaleleri ve pike tayyareleri hücuma geçmişlerdir. Muharebeye 26 Amerikan muhribi ile Felemenk kruvazörleri ve muhripleri ve denizaltılar iştirak etmiştir.

Amerika Bahriye Nezareti 2 Japon muhribinin batırıldığını ilân etmiştir. Bunun yukarıda bildirilenlerden mi, yoksa başka mı olduğu belli değildir.

Batavia'da neşredilen tebliğde bir Japon gemisinin batırıldığı, 1 kruvazör, 2 muhribe tam isabet olduğu, karaya çıkmak istiyen Japonların pike tayyareler tarafından bombalandığı bildiriliyor.

Bir Amerikan haberine göre

Nevyork, 22 (A.A.) — Batavyadan son alman haberlere göre, Bali adası açığında yapılan yeni hareketler esnasında diğer bir Japon kruvazörü ile bir torpido muhribine isabetler vâki olmuştur.

Cava'ya hücum yakın

Saygon, 22 (A.A.) — İlk defa olarak Cavada kara ve deniz kuvvetleri arasında mühim bir muharebe olmuştur. Buraya yerleşmiş olan Anglo - Sakson deniz kuvvetleri Bali adasına yapılan çıkma hareketini himaye eden Japon biriklerine taarruz etmişlerdir.

Japon radyosunun bildirdiğine göre, müttefiklerin iki muhribi batırılmış, iki kruvazörle bir muhrip hasara uğratılmıştır. Bir Japon muhribi hafifçe yaralanmıştır.

Batavya radyosu iki Japon kruvazörü ile iki muhribin ağır hasara uğradıklarını bildirmektedir.

Askerî müşahitlerin kanaatine göre, Japonlar Beli,yi tamamiyle işgale muvaffak oldukları takdirde, Cavaya derhal taarruz edeceklerdir.

Bali adasında vaziyet

Batavya, 22 (A.A.) — Zannedildiğine göre, müttefik deniz ve hava kuvvetlerinin şiddetli hücumlarına rağmen bir veya iki Japon birliği Bali'de karaya çıkmıya muvaffak olmuştur. Bu hususta tafsilât almamıştır. Karaya çıkan müfrezeler Holanda kıtalariyle Bali kıtalarını şiddetli mukavemetiyle karşılamıştır.

Bugün Cava üzerinde Japon hava faaliyeti geniş ölçüde devam etmiştir.

Büyük bir Japon asker taşıtının Bali açığında battığı resmen bildirilmektedir.

Banko adasına ihraç

Tokyo, 22 (A.A.) — İmparatorluk umum, karargâhının bildirdiğine göre, deniz birliklerinin himayesinde hareket eden Japon kara kuvvetleri Sumatranın şarkında bulunan Banka adasında Mentot civarında karaya çıkmışlar ve ayni gün akşam üzeri adanın şark sahilinde Pangkal Pinang'ı işgal etmişlerdir. Japon kuvvetleri şimdi düşman mukavemet merkezlerini kırmakla meşguldürler.

Sumatra adasında vaziyet

Tokyo, 22 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhının bildirdiğine göre, Japon kuvvetleri Sumatra'da Moesi nehrini geçerek Palembang hava meydanında bulunan paraşütçülerle birleşmişler ve Menan şehrini zaptetmişlerdir.

Umumî karargâh, 17 Şubatta Palembang'ın tamamen işgal edildiğini bugün teyit eylemektedir.

Cava ile Sumatra arasında

Tokyo, 22 (A.A.) — Domei ajansı, Japon kuvvetlerinin Felemenk Hindistanında Cava ile Sumatra arasındaki muvasalayı tamamen kesmiye muvaffak olduklarını bildirmektedir. 21 Şubatta Palembang'dan hareket ederek cenup istikametinde ilerliyen Japon teşkilleri, filhakika Lanpoeng körfezinde Teden yakınında mühim bir demir yolu mevkii olan Tancoemo Harang'ı işgal etmişlerdir.

BİRMANYA'DA:

Rangon, 22 (A.A.) — İngiliz kıtaları Blin nehri bölgesinde Japonları ağır zayiata uğratmıya devam etmektedirler. Vaziyette mühim bir değişiklik vukua gelmediği zannedilmektedir.

Rangon radyosuna göre, İngiliz hava kuvvetleriyle Amerikan gönüllü tayyarecilerinden mürekkep bir grup Japon mevzilerine şiddetle taarruz etmişlerdir. Cumartesi bütün gün müttefik kuvvetler düşmanı ağır kayıplara uğratan bir bombardımanı müteakip nakliye kuvvetlerine ve depolara taarruz ederek birçok yangınlar çıkarmışlardır.

Birmanya Valisi, Rangonun bir Malta veya Tobruk haline gelmesinin mümkün olmadığını, Rangonun ve Birmanya yolunun müdafaası için bütün tedbirlerin alınacağını söylemiştir.

FİLİPİNLERDE:

Vaşington, 22 (A. A.) — Harbiye Nezaretinin tebliği: Filipinlerde:— General Mac Arthur Japon kıtalarının işgali altında bulunan bölgelerdeki Filipin ahalisinin maneviyatı ve sadakati hakkında alınan raporları Harbiye Nezaretine göndermiştir. Müstevlilerin tahmil ettikleri askerî kanunların sertliğine ve ciddiyetine rağmen hürriyete bağlı bulunan Filipin ahalisinin cesareti sarsılmamıştır. Bütün halk sınıflarının nihaî zafere itimatları vardır. Japonların adalardan yakında atılacaklarını ümit etmektelirler. Sivil müdafaanın idamesi maksadiyle (hürriyet için mücadele) ismini taşıyan gizli bir cemiyet kurulmuştur. Japonlar, Manillaya attıkları beyannamelerde öldürülen her Japona mukabil 10 Filipinlinin kurşuna dizileceğini bildirmişlerdir. Fakat bu beyanname garip bir şekilde tahrif edilmiş, öldürülen her Filipinliye karşı 10 Japon askerinin kurşuna dizileceği sekline konulmuştur.

Reisicümhur iş başında

Vaşington, 22 (A.A.) — Reisicümhur, Guezon'dan Vaşingtonda bulunan Filipin komiserine gelen bir mesajda Japon istilâsına rağmen Filipin Cümhureisinin Filipinlerde bir yere yerleşmiş bulunan üç kişiden mürekkep bir kabine ile memleketi idareye devam ettiği bildirilmektedir.

DİĞER HABERLER:

Vichy, 22 (A.A.) — Lizbondan gelen bir telgraf haberine göre. İngiltere ile müştereken alman tedbirler üzerine Timor'a Portekiz takviye kıtaları nakleden Joreselli ismindeki Portekiz vapuru Colombo'dan hareket etmiştir.

Malezya'da Çin çeteleri

Delhi, 22 (A.A.) — Cungking radyosu, Çin çetelerinin Malezya yarımadasında faaliyette bulunduklarını Tokyonun itiraf ettiğini bildirmiştir.

Spiker, Çin çetelerinin Japon istihkâm kıtalarının işlerini güçleştirdiklerini ve çetelerin tamir edilen köprüleri havaya uçurduklarını ilâve etmiştir.

Şimalî Afrikada

Kahire, 22 (A.A.) — İngiliz tebliği: Dün savaş müfrezelerimiz Timimi - Mekili yolunun doğusunda yeniden bazı düşman müfrezelerine hücum etmişler ise de düşman bir topçu ateşi teatisi üzerine çekilmiştir. Düşmanın çok büyük kuvvetlerle tuttuğu anlaşılan Mekili etrafında hiçbir değişiklik haberi verilmiyor. Batı cenupta bir İngiliz devriyesi Msus'a kadar girmiş orada düşman arabalarını imha etmiş ve esirler almıştır.

ŞARK CEPHESİ

Baştarafı 1 incide

mücadele başlıyacaktır. Şimdi bizim işimiz düşmanın bütün müdafaa hatlarını derinliğine yararak bir yol açmak suretiyle Hitlerin plânlarını suya düşürmektir. Bunu yaparken düşmanın taze ihtiyatlarını ve eski tümenlerinden geri kalanları ezeceğiz. Biz bahardan evvel batıya doğru çok ilerliyeceğiz. Bahar gelince, nazi Almanyasının işini 1942 de bitirmek için taarruzumuzu daha geniş bir ölçüde inkişaf ettireceğiz.,,

Sovyet resmî tebliği

Moskova, 22 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği: Bu gece kıtalarımız Faşit Alman kıtalarına karşı faal hareketlerine devam etmişlerdir. Batı cephesinin bir kesiminde harekâtta bulunan bir piyade birliğimiz düşmanın C köyüne yaptığı bir karşı hücumu püskürtmüştür. Düşman muharebe meydanında subay ve er olarak 200 ölü bırakmıştır. Cenup cephesinin bir kesiminde harekâtta bulunan bir birliğimiz düşmanın inataçı mukavemetini kırarak 2 meskûn mahalli ele geçirmiştir. Cephenin diğer bir kesiminde askerlerimiz 10 Alman tankını tahrip etmişler ve 7 top 10 mayın atıcı ile 16 makineli tüfenk ele geçirmişlerdir. Cenup batı cephesinin bir kesiminde harekâtta bulunan bir hava birliğimiz 5 günlük harekât zarfında bir istasyon tahrip etmiş, 9 tankı ve askerle malzeme yüklü 180 kamyonu ya tahrip etmiş veya hasara uğratmıştır.

Tahrip edilen malzeme

Moskova, 22 (A.A.) — Sovyet haberler bürosu dün gece aşağıdaki tebliği neşretmiştir: 21 Şubatta kıtalarımız Alman ordulariyle çetin muharebeler yaparak ilerlemişler ve bir çok yerleri işgal etmiştir. 20 Şubatta hava muharebelerinde 14 Alman tayyaresi düşürdük ve yerde 11 düşman tayyaresi tahrip ettik. Bizim kayıplarımız 3 tayyareir.

21 Şubatta Moskova tebliğlerinde 3 Alman tayyaresi düşürülmüştür. 20 Şubatta tayyarelerimiz Almanlara ait 14 tank, asker ve malzeme taşıyan 475 kamyon ile 165 forgon, 5 sarnıç kamyonu, 22 top, 33 mitralyöz yuvası, 9 mitralyöz, 8 mayın makinesi tahrip etmiş veya hasara uğratmıştır. 2 Mühimmat deposiyle akar yakıt deposunu havaya uçurmuş, 5 vagonla 2 lokomotif parçalamış ve 4 tabur kadar da asker yok etmiş ve dağıtmıştır.

Alman resmî tebliği

Berlin, 22 (A.A.) — Alman tebliği: Doğu cephesinde düşmanın birçok hücumları püskürtülmüştür. Hava kuvvetlerimiz dün cephenin merkez kesiminde düşmanın 200 den fazla taşıtını tahrip etmiştir. Ayrıca demiryolları tesislerine yük trenlerine, hava meydanlarına ve Bolşevik toplantılarına karşı da ağır hava hücumları yapılmıştır.

Şiddetli Alman hava akınları

Berlin, 22 (A.A.) — DNB: ajansına bildirildiğine göre, Alman tayyarelerinin 21 Şubatta yaptıkları hücumlar, bilhassa düşmanın doğu cephesindeki geri saflarına ve demiryolu kavuşaklarına tevcih edilmişti. Donetz havzasında müteaddit garlara isabetler olmuş ve 5 katar tahrip edilmiştir. Demiryollarına ve gar tesislerine verilen fazla hasarlar, düşman muvasalalarını son derece bozmuştur Bir lokomotif deposu ve bir makas tesisi tam isabete maruz kalmıştır. Orta ve cenup kesimlerinde Alman bomba ve Stuka tayyareleri demiryollarına çok fazla tahripler yapmışlardır. Bir garda benzin sarnıçları havaya uçmuştur.

Batırılan Gemiler

Baştarafı 1 incide

lara ait "Alis" isimli korvet, torpillenerek batırılmıştır. Korvetin süvarisi yaralanmıştır. Tayfasından 34 kişi noksandır.

Hür Fransız deniz kuvvetleri başkumandanı bu haberi verirken, Alisin Atlantikte bir kafile servisinde bulunduğu sırada batırıldığını söylemektedir.

★

Stokholm, 22 (A.A.) — Vaşingtondan İngiliz istihbarat servisine bildiriliyor: Harbiye nezaretinin verdiği bir habere göre, bahriyeye ait 820 tonluk "Panmassachussets" petrol gemisi torpillenmiştir

Alman tebliğine göre

Berlin, 22 (A.A.) — Tebliğ: Bir Alman denizaltısı Sollum'un doğusunda bir destroyer ve bir vapuru torpillemiştir. Bunlardan her birine torpil isabet etmiştir. Rasazzaz yakınında torpillenen 400 tonluk bir vapur batmıştır.

Bir Norveç pertol gemisi

Curacao, 22 (A.A.) — Kongsgaard ismindeki Norveç petrol gemisi abura adasının garp sahilinde torpillenerek batırılmıştır. Geminin mürettebatından 39 kişi ölmüştür. Gemi alevler içindedir Yedi kişi kurtulmuştur

Yeni taarruzlar

Nevyork, 22 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Brezilya sahili açığında bir İngiliz ticaret gemisi denizaltı gemileri tarafından batırılmıştır. Havana radyosu, milliyeti tesbit edilemiyen bir gemiden Küba sahili açığında bir denizaltı gemisinin taarruzuna uğrıyarak batmakta olduğunu bildiren bir imdat işareti alındığını haber vermektedir.

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi	
1400	Kr.	1 Sene	2800	Kr.
750	"	6 Ay	1500	"
400	"	3 Ay	800	"
150	"	1 Ay	300	"

Adres değiştirmek (25) kuruştur

BUGÜN

Çang Kay Şek'in Son Temasları

Yazan: *M. ANTEN*

Çang - Kay - Şek'in Hindistan ziyaretinin, Hint ve müslüman liderleriyle görüşmelerinin siyasi ve askeri bakımlardan müsbet neticeler verdiği anlaşılmaktadır.

Çang - Kay - Şek on beş günlük bir ziyaretten sonra Hindistandan ayrılırken verdiği beyanatta Çinin ve Hindistanın dünyanın nüfusunun yarısına malik olduğunu, iki memleket arasında 2000 senedenberi hiç bir silâhlı ihtilâf çıkmadığını, Hindistanın ve Çinin tecavüz ve tahakküme karşı mukavemet eden devletlerin yanlarında çarpıştıklarını, Ingilterenin Hindistana istediği tam istiklâli vereceğini, karanlıkla aydınlığın, iyilikle kötülüğün bugünkü savaşında yarım tedbirlerin yeri olmadığını çok kat'i bir lisanla ifade etmiştir.

Hint milli lideri Nehru da: Kendisinin daha harpten evvel de Faşizmin aleyhinde olduğunu, Hinlilerle İngilizler arasında bazı anlaşmazlıklar olmasına rağmen Hintlilerin emperyalizmin en kötüsü olan Japon emperyalizmini asla kabul etmiyeceklerini, Hindistan ile Çin arasında sıkı bir işbirliği tesisinin en samimî emeli olduğunu ve bu ziyaretin 400 milyonluk Çin ile 350 milyonluk Hindistan arasındaki münasebetlerde mühim bir dönüm noktasını teşkil ettiğini söylemiştir.

Hiç şüphe edilemez ki 750 milyonluk muazzam bir insan kütlesinin Japon emperyalizmine karşı müşterek bir cephe alması, kendisine Asyanın kurtarıcısı süsü veren Japonya emperyalistlerini ciddî bir surette düşündürecek bir hadisedir

Çan - Kay - Şek'in Hindistanı ziyareti mühim askerî meselelerin de çabuk bir surette halline yaramıştır. Son günlerde gelen haberlerden, Çin kuvvetlerinin Tayland hududunu geçerek Birmanyaya taarruz eden Japon kuvvetlerine karşı muvaffakıyetli taarruzlarda bulundukları anlaşılmaktadır. Bundan başka, Japonların tehdidi altında bulunan ve yakın bir zamanda işgal edilmek tehlikesine maruz bulunan Rangon'un artık Çine harp malzemesi göndermek için kullanılmadığı ve bunun yerine, Japon tehdidi altında olmıyan Assam yolundan istifadeye başlandığı, İngiliz ve Amerikan harp malzemesinin Çine doğrudan doğruya Hindistandan kara, hava, demir ve nehir yollariyle gönderileceği, ayni zamanda İran - Sovyet yolunun da bu iş için kullanılacağı bildiriliyor.

Şark Cephesinde:

Sovyetler Birliği hükûmeti Kızıl ordunun bayramı olan 23 Şubat münasebetiyle kızılorduya şu mealde bir mesaj göndermiştir: "Vatanımızın şerefi, hürriyeti, istiklâli ve Sovyet topraklarının nazilerden temizlenmesi ve esaret altında inliyen bütün milletlerin kurtuluşu için harbeden, Sovyet vatanının gururu olan kızılordu! Garbe doğru ileri!,,

Kızılordunun Baltıktan Kara denize kadar uzanan bütün cephe boyunca büyük muvaffakıyetler kazandığı, Harkofun kapılarına dayandığı, Smolenski arkadan çevirdiği, Leningrat önündeki Alman müdafaa hatlarının büyük bir kısmını yarmıya muvaffak olduğu ve bu suretle bütün Alman ordusunun sol cenahını tehdit edecek bir vaziyete geldiği halde Sovyet resmî tebliğlerinde bu muvaffakıyetler hakkında tafsilâtın bulunmaması nazarı dikkate çarpmaktaydı. Zannedildiğine göre Sovyet başkumandanlığı kızılordunun bayramı olan bugün bususi bir tebliğ neşrederek bütün bu muvaffakıyetlerin bilânçosunu verecek ve ihtimal yeni muvaffakıyetler de ilân edecektir.

Bitaraf kaynaklardan gelen haberlere göre: Kızılordu taarruza başladığı gündenberi 5000 şehir ve kasabayı geri almış, 500 kilometre ilerlemiş, Almanların asgarî 21 tümenini bozmuş ve pek çok harp malzemesi almıştır.

Sovyetlerin Alman ordusuna karşı giriştiği bu büyük taarruza rağmen uzak şarkta çok iyi teçhiz edilmiş ve talim görmüş 700.000 kişilik bir ordusu bulunduğu tahmin edilmektedir.

Japonların Zayiatı:

Japonyanın Sumatradan Cavanın şark kısmına, hattâ Avustralyaya kadar uzanan geniş sahada yaptığı askerî harekât esnasında büyük kayıplar verdiği ve bir çok harp ve nakliye gemilerinin batırıldığı veya ağır hasara uğradığı haber verilmektedir. Amerikan kaynaklarına göre: Japonlar harbin başlangıcındanberi 190 gemi ve 700 av ve bombardıman tayyaresi kaybetmişlerdir ki, bu ilk hat hava kuvvetlerinin % 20 sini teşkil etmektedir. bu bölgede cereyan eden harekât esnasında ilk defa olarak Amerikan pike bombardıman tayyareleri müessir bir surete kullanılmıştır. Sumatradan en son ayrılan bir subayın ifadesine göre: Palenbang'taki petrol kuyuları o suretle tahrip edilmiştir ki, bu kuyulardan 6 aydan evvel ham petrol almak kabil olmıyacaktır. Tasfiyehaneler ise tamamen tahrip olunmuştur. Japonların bu petrollerden istifade etmelerinden evvel müttefiklerin harekete geçmeleri lâzımdır.

BU HARBİN EN BÜYÜK RÖPORTAJI

— 1 —

Almanlar geçen Mayısta Londrayı bombardımandan vazgeçtiler. Bugün sığmaklarda yatan pek az kimse kalmıştır. Harice gönderilen çocuklardan da on binlercesi geri dönüyorlar. Şehir, 1940 da büyük hücumlarda gördüğüme nisbetle çok zarar görmemiş gibidir. Noel gecesi tahrip edilen bankalar kısmı tamamen yanmıştır. Ötede beride de hasara uğramış binalar görülüyor.

Fakat açık bir ağız gibi sırıtan her harabeye karşılık baştan başa tamir edilmiş birçok sokaklar, ve tekrar yaşanabilecek hale getirilmiş binalar gördüm. Londranın her tarafında tahrip edilmiş binalar yeniden yapılmakta ve işçiler Pazar tatili bile yapmamaktadır. Eskiden birçok binaların önünde bulunan kum torbaları yerine yeni duvarlar yapılmış, bazılarında da birinci kat pençereleri tuğla ile örülmüştür.

Fakat hasara uğramış birçok binalar olduğu gibi bırakılmıştır. Bunların pençereleri kapatılmış, kapılarına belediye tarafından "ikamete yaramaz,, lâvhası asılmıştır. Bu binaların manzarası size sadece geçen bombardımanları hatırlatmaktadır.

Londra sokakları yine arabalarla dolmuş. Gece karartmaları eskisi kadar kuvvetli değil. Her vakit boş bir taksi bulabilirsiniz.

Şık otellerin lokantalarında veya barlarda her vakit boş masa bulamazsınız. Oteller ağızlarına kadar dolu. Vesika usulü o kadar sıkı ve o kadar karışık ki, bir çok zengin kadınlar evlerini bırakıp otelde yaşamayı tercih ediyorlar. Meyhane ve barlar izinli askerlerle doludur, ve askerlerin yanındaki kızlar güzel ve şıktır.

Kuponunuz olmadıkça Londrada elbise satın alamazsınız. Erzak da bir sene evvelkine nisbetle daha az. Hattâ en iyi otellerde bile kahvaltı için ancak haftada bir yumurta yiyebilirsiniz, verilen şeker ve yağ mikdarı da eskisinden daha azdır. Kahvaltıda önünüze konulan tereyağı bir ceket düğmesi kadardır. Kahvaltıda en ziyade verilen şey yulaf, iki dilim ekmek, ıskarada kızartılmış bir domates, ve büyük bir baş mantardır. Et yerine balık verirler, sucukların % 60 ı ekmek kırıntısıdır. Pirinç tatlısı da her halde sizi memnun etmiyecektir.

Halk en siyade sigara azlığından bahsediyor. Birçok dükkânlar yalnız muayyen günlerde sigara satıyor, onu da eski müşterilerine veriyorlar. Her vakit ayni cins sigarayı bulmak mümkün değil. Kibrit daha da güç bulunuyor.

İstihsal, istihsal, istihsal

Sokaklar harp afişleriyle dolu. Bunlarda göze çarpan şey, askerlikten bahsetmemesidir. Ingilteredeki bütün harp afişlerinde görülen en mühim nokta, şimdi İngiltereyi en çok meşgul eden meseledir: İş.

Her tarafta yükselen ses şudur: "İstihsal, istihsal, istihsal..."

Bütün gazetelerin konuştuğu mevzu odur: İstihsal, istihsal, isthsal...

Geçen sonbaharı Londranın nasıl geçirdiğini ilk sorduğum insan, nişanlısı bir itfaiyeci olan bir genç kızdı. Bu kız Lord Beaverbrook'un tayyare inşaat bürosunda çalışıyordu. Bir akşam, İtalyana benziyen bir arkadaşı onu diğer arkadaşlariyle birlikte büyük ve şık bir otomobille evlerine götürüyormuş. Bir bisikletle çarpışmak üzereyken otomobil durmuş. Derhal arabanın etrafını bir kalabalık sarmış. Seyircilerden biri şoför mevkiinde oturan adamın esmer olduğunu görünce:

— Vay pis yabancı vay.

Diye bağırmış. Halk otomobile hücum ederek içindekileri kollarından tutup zorla dışarı çıkarmışlar. Bir kaç adım ilerde bir polis duruyormuş, fakat o da ne yapacağını şaşırmış. Halk otomobildekilerin üstlerini başlarını yırtmışlar. Nihayet genç kız bir ara ellerinden kurtularak otomobile girmiş. Derhal direksiyona geçerek otomobili sürmüş. Arkasından halk bağırıyormuş:

— Pis yabancılar, biz çalışıyoruz, onlar lüks otomobillerde geziyorlar.

Londrada şimdi buna benzer küçük vakalar çoktur. Bana birçoklarını anlattılar. Londralılar bu nümayişlere, anarşist manasına olarak Bolşi diyorlar. Bu nümayişlerin başka sahalarda çok meşgul olan komünistlerle alâkası yoktur. Komünistler Sovyetlere yardım propagandası ile meşguldürler.

Sovyetlere yardım hareketi

İngilterede Sovyetlere yardım hareketi muazzam bir şeydir. İngilterenin her tarafında, köylerde, büyük tredünyon salonlarında, kiliselerde, toplantılar yapılır. Bütün gazeteler Sovyetlere yardım propogandasiyle meşguldür. İngiliz gazeteci ve muharrirleri, Amerikan muhabirleri, ordu ve diplomasi mensupları, herkes bana Sovyetlere yardımın ehemmiyetinden bahsettiler: Bu hareket mühim ve günün mevzuudur. Bu hareketi komünistler ortaya atmışlar, fakat birdenbire öyle büyümüş, öyle birdenbire patlayıcı bir mahiyet almıştır ki, İngiliz politikacılarını âdeta ürkütmüş.

Kanaatimce bu hareket Ingilterede akim kalan düşmanı bulup öldürmek hırsını canlandırmış.

Geçen yıl İngiltereye geldiğim zaman, şu cümleyi işitmiş, hattâ o vakitte yazıma da bunu koymuştum: "Hitler Londrayı bombardımandan vazgeçerse allah İngilizlerin yardımcısı olsun,,

Eh işte, Hitler Mayıstan beri Londrayı bombardıman etmiyor. O vakittenberi kendi küçük adalarında tıkanıp kalmış olan İngilizler askeri kamplarda 2.000.000 kişilik bir ordu besliyorlar. Muhafız kıtalarına mensup ayrıca 2.000.000 asker var. Dünyanın en güzel ve en kuvvetli harp tayyarelerini yaptılar. Hattâ geceleri önlerinde düşman tayyareleriyle harbetmeyi öğrendiler Kadın erkek bütün Ingilizlerin hayatı alt üst oldu. Bir çok büyük fedakârlıklara katlandılar ve katlanıyorlar. Fakat Mayıstan beri karşılarında intikam almak için öldürecek değil, hattâ kendilerini müdafaaya mecbur edecek bir düşman görmediler. İngilterenin her tarafında bu vaziyet umumî bir hoşnutsuzluk doğuruyor. İngiliz, millî intikamını alamamış olmanın ıstırabını duyuyor.

İşte şimdi İngilterede satha çıkan ve Sovyetlere yardım şeklini alan hareket, bu akîm kalmış intikam arzusunun bir tezahüründen başka bir şey değildir. Onun için Sovyetlere yardım hareketi tam manası ile millî bir hareket mahiyetini almıştır. Bu cereyanda aylardanberi devam eden hareketsizlikten doğan hoşnutsuzluğun bir ifadesi vardır. Norveç, Libya, Girit ve Yunan mağlûbiyetlerinden doğan hıncahın da bunda tesiri vardır. Sokakta lüks otomobilde giden yabancıyı durdurup hadise çıkarmayı da ancak bununla izah edebilirsiniz.

İşgal sahasına indirilen İngilizler

İngilterede istilâ taburları hazırlanıyor Bunlara Commando diyorlar. Bunların Alman işgal sahalarında tethiş hareketlerinde kullanılmak üzere talim gördüğünü söylüyorlar

Bu taburlara mensup askerler ya sahile çıkarılıyor veya paraşütle işgal sahalarına indiriliyorlar. Bunlar, sahilde muayyen bir günde onları almıya gelecek olan bir İngiliz motöriyle buluşmayı kararlaştırıyorlar. Bu müddet zarfında işgal sahasında kalan bu askerler küçük gruplar halinde Alman hatlarının arkasında faaliyette bulunuyor, gündüzleri de Fransız, Belçikalı veya Norveçli dostlarını evlerinde gizleniyorlar

Geceleri umumiyetle vazifeleri şudur: Alman zabitlerinin eğlnip dansettikleri bir kabareyi basmak, kadınlarla erkekleri ayırarak Alman zabitlerini duvara sıralayıp kurşuna dizmek. Sonra kapı ve pençerelerden atlayıp evvelce kararlaştırılan bir noktada tekrar toplanmak Yahut el bombalariyle cephanelikleri atmak, telgraf ve telefon tellerini kesmek, veyahut bir iki esir alıp memlekete götürmk

Garibi şu ki, bunlar bir sene evvel yapılmış olsaydı, Londrada birşey isitip öğrenmek mümkün olmazdı. Fakat bugün Londrada bu Commando'ların kahramanlık hikâyeleri, artık halkın en büyük manevî gıdasını teşkil ediyor.

Henüz Rusyadan dönmüş bulunduğum için herkes bana bir çok ualler soruyordu. Sovyet Rusyanın artık Almanyada sınıf kavgasile alâkadar olmadığını ve Sovyetlerin Almanın yalnız ölüsünün iyi olduğuna inandıklarını söylediğim zaman hiç bir İngiliz saşmadı. Bu mütalaamın İngilteredeki aksi sadece bir fikir mutabakatinden ibaret oldu Aralarında bir de General bulunan birçok İngiliz zabiti bana İngiliz askerlerinin bu harbi "mukaddes harp,, gözüyle baktıklarını söylediler. Ve bunu söylerken âdeta dinî bir heyecan duyuyorlardı. Ingiliz askerinin kanaatine göre Alman bir şeytandır. Yenilmesi değil, yok edilmesi lâzımdır.

Birçokları bana bu harbi yalnız Polonyalıların iyi anladıklarını söylediler. Polonyalılara göre bu harp bir ideoloji veya imparatorluk harbi değil, fakat 1000 yıldanberi insanlığın

(Devamı 4 üncü sayfada)

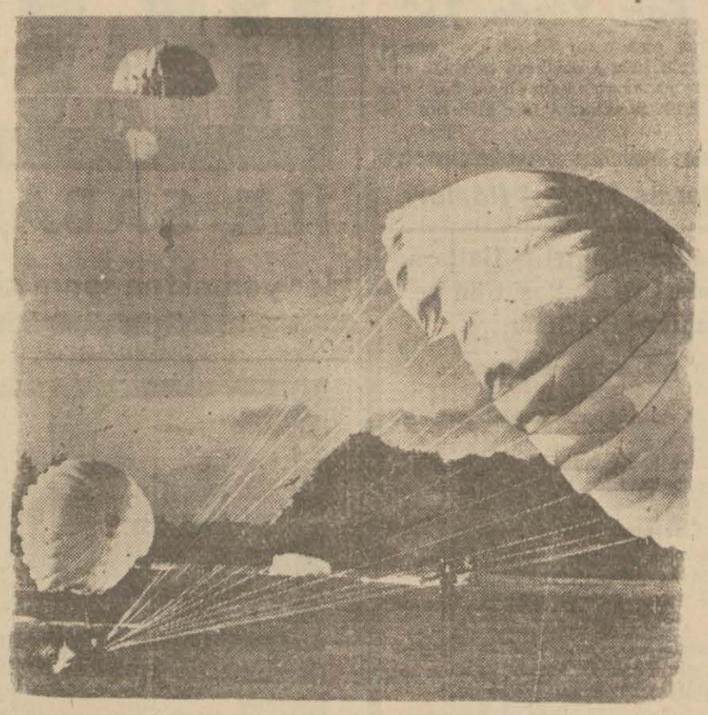

İngilterede yeni yetiştirilen paraşütçü kıtalar, bir talim esnasında

İNGİLTEREDE Neler Oluyor?

Hitler, Mayıstanberi Londrayı bombardıman etmiyor. O zamandanberi kendi küçük adalarına tıkanıp kalmış olan İngilizler askerî kamplarda 2 milyon kişilik bir ordu besliyorlar. Muhafız kıtalarına mensup ayrıca 2 milyon asker var. Dünyanın en güzel ve en kuvvetli harp tayyarelerini yaptılar. Fakat Mayıstanberi karşılarında intikam almak için öldürecek değil, hattâ kendilerini müdafaaya mecbur edecek bir düşman görmediler. Fakat, şimdi İngiliz, millî intikamının alınmamış olmasının ıstırabını duyuyor.

Yazan:
Ralph İngersol
Nevyorkta çıkan P. M. Gazetesinin sahip ve Başmuharriri

ASKERÎ TETKİKLER

Stratejik Yeni Bir Silâh: TAHRİP

Yazan
M. Şevki Yazman

Harp dolayısiyle bir arazi parçasını düşmana bırakmak lâzım geldiği vakit, burada düşmanın işine yarıyacak şeyleri yok etmek harbin eskiden bilinen kaidelerindendir. Ancak eski zamanın vasıtaları bu hususta büyük işler görmiye elverişli olmadığından bu tahrip keyfiyeti de mahdut kalır ve tabye sahasına inhisar ederdi. Çok müessir infilâk maddelerinin bulunuşu ve bunların geniş mikyasta kullanma imkânları elde edilmesi tahrip işini strateji sahasında da tatbika sebep oldu. Bugün demiryolları, tünelleri, köprüleri, fabrikaları = havaya uçurmakla ilerlemekte olan düşmanın hareketine büyük engeller çıkarılabilmektedir. Bu maksatla motörlü birliklerden teşkil edilen tugaylar, hattâ tümenler kullanılması daha harp başlamadan evvel tasarlanmış ve harp içinde de hemen her orduya tatbik olunmuştur.

Tahrip işinde ise başta petrol ve müştakları geliyor. Çünkü bunlar modern orduların hareketini temin eden baş madde. yani tam manasiyle kanları olduğu gibi ateşlenmeleri ve yok edilmeleri de o nisbette kolaydır.

Bu sebepledir ki bir memleket veya arazinin boşaltıldığını bildiren eşhığlerin arkasından buralardaki petrol depolarının infilâk ettirildiği, şehir ve ya arazinin ateşler altında kaldığı da haber verilir. Bir çok düşünceler ve ezcümle ahalinin infilâk dolayısiyle zayiattan korunması için bir çok şehirlerde bundan sarfınazar edildiği, Almanlarm Holandayı, Belçikayı, Fransayı işgalleri esnasında ellerine milyonlarca ton petrol müştakları geçtiği de malûmdur. Maamafih uzak şark harp sahnesindeki gibi büyük petrol kaynaklarının düşmana bırakılması halinde bunların sapsağlam terkedilebilecekleri de pek kabul edilemez. Nitekim gerek Borneonun ve gerekse Sumatranın Japonlar tarafından işgali sırasında her şeyden evvel petrol tesisat ve kuyularının tahrip edildiğinden bahsolundu. Biz de bu maksatla bilhassa petrol kuyu veya stoklarının ne suretle ve ne dereceye kadar tahrip edilebileceğini tetkiki faydalı bulduk.

Benzin stoklarının ateşlenmesi gayet basitttir. Maamafih bunlar ateşlenince infilâk edeceklerinden elektrikle uzaktan ateşlenmeleri lâzım gelir. Ağır yağlar infilâk etmezler ve hava ile temas ederek uzunca müddet yanarlar. Bu sebepten bunların depolarının içerisine infilâk maddeleri konur ve yine elektrikle uzaktan ateşlenme deposunu patlatarak etrafa saçılır ve yanarlar.

Asıl mühim mesele petrol kuyularının tahribidir. Bunlar da ya kuyunun üst tarafındaki kule ve tulumba tesisatını, yani üst yapı tahrip edilir, yahut esas kuyu derin tabakalar içerisinde tahrip olunur. Birinci hale muvakkat tahrip, ikinci hale esaslı tahrip derler alınız üst yapı tahrip edilirse elde vasıta bulunduğu vakit bunlar 6 ay ile bir sene arasında tamir olunup işler hale konabilirler Eğer kuyu derin tabakalarda tahrip edilmişse 1-2 sene tamire ihtiyac gösterebilecekleri gibi tabakalar arasında esaslı çöküntüler olmus. petrol başka taraflara kaçmıya başlamışsa. kuyuyu yeni baştan açmaktan başka çare kalmaz.

Gerek üst yapının tahribi e gerekse tabakalar arasında kuyunun tahribi yine elektrikle uzaktan ateşlenmek suretiyle ve infilâk maddeleriyle yapılır Her iki halde de kuyudaki petrol ateş alır. Maamafih yalnız kuyudaki petrolü ateşlemek de mühim tahribat yapar. Fakat esaslı tahribat için bu kâfi değildir Yanan petrolün hava ile temasını kesmek suretiyle söndürülme imkânı vardır. Bu takdirde ise kuyu kolayca tamir edilip işliyebilecek halde düşmana terkedilmiş olur.

Uzak şarktaki petrol kuyuları ne tarzda ve ne dereceye kadar tahrip edilmiştir, pek bilmiyoruz. Çünkü esaslı tahribat için esaslı hazırlık ve geniş mikyasta infilâk maddesiyle bol mevcutlu teknik kıtalar veya personel ister. Petrol depo ve kuyularının ateşlenmesi büyük tehlike ve infilâkları mucip olduğundan sivil şahısların birbiri ardınca ve bir plâna tevfikan geniş tahribat yapması ekseriya mümkün ve varit değildir Hele Sumatradaki Palembang petrol sahası gibi baskınlara uğratılan yerlerde esaslı hazırlık ve kıtalar yoksa çok defa bir kaç depo veya kuyunun ateşe verilmesiyle iktifa olunur ki bu hal bu kuyulardan senelerce istifadeyi menedenden tahripler cinsinden olamaz.

Diğer malzeme stoklarından yanıcı olanlar (pamuk yün, bezir kısmen yiyecek maddeleri, sap vesaire) müteaddit yerlerinden ateş'enir, mamul maddelerin ortasında infilâklar yapılarak işe yaramaz hale konur. fakat yanıcı olmıyan maddeler ve ezcümle madenler denize dökülmek suretiyle ortadan kaldırılamazsa tahrip olunamazlar.

Geniş orman sahalariyle meskûn mahalleri ateşe vermek suretiyle meydana getirilen engeller ancak mahdut yerlerd tatbik olunuyor. Zira bu hal düşman kadar asıl memleketin halkını da ızrar ediyor Bu usulü en fazla tatbik eden Rusyada bile tahribat asıl memleket sathına nazaran hayli mahdut kalmaktadır.

ŞEHİR TİYATROSU
KOMEDİ KISMI: Bu akşam saat 20.30 da BİR MUHASIP ARANIYOR

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Hayal mi? Hakikat mi?

Yazan: *Ul UNAY*

İyi tahsil görmüş, kültürlü bir Türk kızı bana adapte edilmiş bir radyo piyesi verdi. Eserin mevzuu, Jules Vern" in (Arzdan Kamere), (Yer altında) yahut (Deniz altında) seyahatlerini hatırlatıyor. Aradaki fark büyük Fransız muharririnin o zamanlar muhal görünen fikirlerini fennin çerçevesine sokmıya çalışmış olmasıdır; adı (Kleopatranın burnu) olan bu piyeste fenne hiç bir rol verilmemiştir. Bir âlim, keşfettiği bir toz sayesinde denizleri kurutmıya muvaffak oluyor. Bu suretle Akdeniz havzasının içtimaî, askerî, siyasî durumu tamamen değişiyor.

Bu gibi bir mevzua ehemmiyet vermek bize bir safdillik gibi görünüyor. Vaktiyle yine "Jules Verne" in istikbalde gökyüzünün havadan ağır âletlerle fethedileceğini isbat eden (Muzafrer Robür) ünü ve ilk denizaltılarını anlatan o (Kaptan Nemo) adlı ve meraklı eserini okuduğumuz zaman bütün bu fikirleri tatlı ve geniş bir hayal mahsulü gibi telâkki etmiştik. Bugün gök yüzleri tayyarelerindir; balonların değil, Denizaltıları (Notilüs) kadar mükemmeldir. Böyle olmakla beraber denizleri kurutan (Kleopatranın burnu) nu yine istihzafla karşıladım: fakat haksızmışım.

Son gelen Avrupa gazetelerinden birinde Akdenizin kurutulması meselesinin akla yakın gelecek bir tarzda düşünüldüğünü okudum. O halde:

Dime "olmaz!... Olmaz olmaz;
Buna âlem-i- imkân derler.

Münich'li profesör Sorgel tarafından düşünülen ve ilk ağızda akıldan hariç görünen bu müthiş proje bazı muhitlerde makul görülmüş. Profesör bu tasavvura ait bir de kitap neşretmiş.

Projenin ilk merhalesi Akdenizi, "Hazer,, denizi gibi bir iç denizi haline getirmektir. Bunun için de biri (Cebelitarık) ta diğeri de şark tarafında muazzam iki baraj yapmaktır. Akdenizin suyunun buharlaşması nehirlerin akıntısından daha kuvvetli olduğu için denizin sathı ilk zamanlarda senede takriben bir buçuk metre kadar inecekmiş Bir kaç sene sonra bu iniş senede yüz metreyi bulacak. Bu suretle Akdeniz havuzunda asırlardanberi sular altında kalan bir çok tabii şekiller meydana çıkacakmış. Meselâ Sicilya adasını Tunusa bağlıyan dağlar sissiesi tekrar görünecek ve vaziyette bu değişiklik hasıl olunca Avrupadan Afrikaya uzanan bu tabii duvar Akdenizi ortadan bölerek iki müstakil göl meydana getirecekmiş.

Bu suretle gayet mutedil bir iklim altında ekilmiye yarar beş yüz bin kilometre murabbaı arazi elde ediliyormuş.

Hayal hududu burada kalmıyor, profesör Sorgel şark tarafındaki gölün sathını yüz metre daha indirerek yüz elli milyon beygir kuvveti veren bir şellâle yapıyor ve buradan alacağı enerji ile bütün Avrupa ve Afrikaya lüzumu olan elektriki temin ediyor.

Akdenizin ortadan kaldırılmasının büyük mahzurları da varmış. Sahil memleketlerin iktısadiyatında müthiş değişiklikler husule geliyormuş. Panama kanalının acılmasından beri Avrupa iklimini değiştirten golf-strim akıntısı, yeniden mecrasını değiştireceği için yukarı tarafta bulunan memleketler Groenland gibi daimi bir simal iklimi altında kalacaklarmış..

Bugün bir hayal gibi gördüğümüz bu proje insanlığa yakışan muazzam bir "çalışma sahası,, olabilir. Ve bu şekil çalışmayı ben insanlara daha ziyade yakıştırıyorum. Hemcinslerini öldürmek için hatıra gelmez ölüm vasıtaları bulan adem oğulları elbette böyle muazzam projeleri de başa çıkarabilirler ve bu suretle zannederim daha iyi bir iş yapmış olurlar!

VEFAT

Bayan Dul Suna Barokas
Bay Avukat Nisim Barokas ve eşi
Bay Marko Barokas ve eşi
Bay Marko Çiprut ve ailesi
Zevci ve pederleri olan
ALBER BAROKAS

vefat ettiğini ve cenaze merasiminin bugün Pazartesi saat 13 te Büyük Hendek Keneset İzrael Sinagoğunda icra olunacağı teessürle bildirirler.

CENAZE SERVİSİ
MOSKOVİÇ

BARBARA STANWYCK - FRED MAC MURREY'in
Yaşadığı
GÜNAH GECESİ
Pek Yakında **LÂLE** Sinemasında

BÜTÜK CAZ'dan Daha Kuvvetli Olan
Musiki ve şarkıların nağme dalgaları arasında
30 Yıldız... 5 Orkestra tarafından oynanan
Hallo! Broadway
Filmi bu Perşembe akşamı
SARAY SİNEMASINDA
Görmeğe hazırlanınız. Baş Rollerde:
ALİCE FAYE - BETTY GRABBLF
JACK OAKİE - JOVNE PAYNE
ve Bütün NEW-YORK

Yarın Akşam **SÜMER** Sineması

HOLLİWOOD'un
en büyük yıldızları... Bütün büyük Radyo merkezleri.. Ve en meşhur Orkestraların iştirakile yeni (DEANNA DURBİN)
GLORİA JEAN
tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan
YAŞASIN SAADET
Muhteşem musiki harikasını takdim edecektir. Diğer sahne arkadaşları
EUGENE PALLETTE - NANGREY
ve küçük BUTCH ve BUDDY

BU HAFTA
S E S
Sinemasında
HANS SÖHNKER ve WİNİE MARKUS
tarafından yaratılan
KADIN ve PARA
Fransızca sözlü kin, ihtiras ve aşk filmini görünüz.

BUGÜN
İPEK
Sinemasında
Matinelerden İtibaren
Yalnız en muazzam filmlerde Rol alan
GARY COOPER
Tarafından harikulâde bir surette yaratılan
KAHRAMAN SUBAY

Görülmemiş Derecede Heyecanlı, Müthiş ve Muazzam Sahnelerle Dolu Eşsiz Bir Şaheser...
Büyük bir aşk... Fedakârlık ve kahramanlık filmi

İstanbul Belediyesi İlânları

Beylerbeyi tahsil şubesinde yaptırılacak tadilât açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1516 lira 24 kuruş ve ilk teminatî 113 lira 71 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 2/3/942 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları; ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (2294)

Halkevleri Bayramı

Baştarafı 1 incide

Ankara, 22 (A.A.) — C. H. P. Genel Sekreteri Dr. Fikri Tüzer, bugün, Halkevlerinin kuruluşunun onuncu yıl dönümü törenlerini radyoda söylediği aşağıdaki nutukla açmıştır:

"Eşsiz Şefim, Aziz arkadaşlarım,

Halkevlerimizin, onuncu yıl dönümünü idrak ettiğimiz şu anm, verdiği engin bir sevinç içinde yüksek huzurunuza çıkmış bulunuyorum. Bu kutlu vesileden, istifade ederek, hepinizi sevgi ve saygı ile selâmlarım.

Sevgili arkadaşlarım,

Yerli olsun, yabancı olsun, takdir kabiliyeti olan herkesin, bihakkın hayranlığını çeken bu ulusal ve kültürel kurumların, çatıları altında, birbirinden farksız, birer Halkevci olmaktan, bilhassa bugün heyecan ve gurur duymakla bahtiyarız.„

Fikri Tüzer, gayretli ve feragatli Halkevcilere teşekkürlerini bildirmiş, bugün millî sanatımıza, millî an'anemize, millî tarihimize daha çok ermiş ve ulaşmış bulunuyorsak bunda, Halkevlerinin büyük bir hizmet hissesi bulunduğunu teslim etmenin yerinde olacağına işaretle şöyle devam etmiştir:

"Yurt ve halk, yanı başımızda bir hazinedir. Anahtarını Halkevinde buluyoruz. Biz Halkevleriyle, sade halka doğru gitmeyi değil, her zaman halk içinde olmayı, her işimizi halk ile beraber ve halk için yapmayı, şiar edinmiş bulunuyoruz.

Her yeniliği ve iyiliği, halkın içine sindireceğiz. Onda, güzel, iyi, insanî ve millî ne değer varsa belirtecek ve yeniden benimseyeceğiz. Yeniden halk olunur gibi birbirimizi yoğuracak, besliyecek ve olgunlaştıracağız.

On yıl, bu büyük ve aziz maksadı gerçekleştirmeye az gelebilir. Fakat, bu arzuyu içten duyanların, her gün artması, bir teşkilât içinde birbirini tanıyıp kollaması, bir safta sıralanması, hattâ bu maksat için bu teşkilâtın lüzum ve hikmetine inanması, bu kısa zamanın en mutlu kazancıdır. Sosyal kalkınma her şeyden önce bir teşkilât işidir. Bu kalkınma Halkevleri ve odalariyle gerçekleşmiş ise, elemanını bulmuş ve yolunu çizmiş olmasındandır ve hedefe varabilmek ancak bu yolu çizmiş olanlara mukadderdir.

Aziz arkadaşlarım,

Halkın iç varlığı ile yakından temasa gelip de, hizmet hususundaki şevk ve heyecanı artan, takdir ve muhabbeti aşk derecesine yükselen münevver, kafasında ve gönlünde güzel ve gerçek ne varsa, halkın bilmediği ve öğrenmeyi istiyeceği, nesi varsa meydana koymayı, öğretip sevdirmeyi, borç ve zevk bilecektir.

Halkevleri ve odaları, böylece halk tan alan ve halka veren, Türk milletini emsalsiz bir birlik ve topluluk içinde yoğurup geliştiren kurumlar olarak her gün, biraz daha hürmetimizi ve şükranmızı kazanacaktır.

Parti sanat mükâfatı

Arkadaşlarım,

Halkevlerimizin ve odalarımızın, çalışmalarını kolaylaştırmak ve düzenlemek için merkezden gereken yardımlar ve direktifler esirgenmemektedir. Bundan başka, sanat ve kültür hayatımızda teşvik edici olmayı daima prensip ittihaz etmiş olan partimiz, fırsat ve imkân elverdikçe bu alanda gayret sarfetmekten bir an geri kalmamıştır, nitekim, muhtelif tahsil derecelerine mensup talebelerden bir kısmını, tesis ettiğimiz talebe yurtları ile yatı mekteplerinde yerleştirmek, bir kısmına nakdî yardımlarda bulunmak suretiyle binden fazla vatan çocuğunu himayesine almış bulunduğu gibi, her yıl üniversite profesörleriyle tanınmış aydınlara, muhtelif yerlerdeki Halkevlerinde konferanslar verdirmekte bulunmuştur. Dört yıldanberi liyakatli ressamlarımızdan bir çoklarını memleketin muhtelif köşelerine göndererek, mahallî hususiyet ve güzellikleri, biraz sonra sergi evinde göreceğiniz, dört yüzü mütecaviz tablo ile tesbit ettirmiş ve Halkevlerinin bu onuncu yıl dönümünü, yeni fırsat bilerek bu sefer de "parti sanat mükâfatı„ nı kurmuştur.

Her beş senede bir, devretmek üzere, roman, şiir, tiyatro, musiki, resim, heykel, mimarî olarak yedi kolu ihtiva eden bu mükâfatın birincisi, bu sene romana tahsis edilmiştir. Memleketimizin kültür ve sanat hayatında mümtaz şahsiyetleriyle tanınmış 25 kişilik bir jüri, yeni harflerin kabulünden bugüne kadar çıkmış roman ve hikâyeleri inceliyerek bunlardan "Sinekli bakkal„ romanını üstün bulmuş ve bu suretle Cümhuriyet Halk Partisinin sanat mükâfatı olan 2.500 lira, bu eseri yazan Bayan Halide Edib'e verilmiştir.

Bu neticeyi, huzurunubda ilân etmekle, aşırı bir zevk duyduğumu ifade eder ve gelecek yıl, yine bugün, verilecek müzik mükâfatı için sanatkrlarımızı güzel eserler hazırlamıya davet eylerim.

Arkadaşlar,

Resmi ve hususi her teşekkülde iş almış olan, ve bilhassa devlet hizmetinde bulunan, her münevverin, Halkevleri ve odalar tarafından rica edilen ve mecburî işlerine engel olmıyan her hizmeti yapması, yalnız bir hamiyet meselesi değil, yalnız güzel bir jest değil, bir münevverlik, bir millet severlik, ve bir insanlık borcudur.

Haftada bir iki saatlerini Halkevlerinin ve odalarının saflarında yararlı olmıya ayırmalarını bütün memur ve münevver arkadaşlardan, aziz Millî Şefimiz ve sayın genel başkan vekilimiz, bu kürsüden ısrarla istemişlerdi. Ben de bu dileği, buradan, bütün bu arkadaşlara bir daha hatırlatmayı vazife telâkki ediyorum.„

Fikri Tuzer, Halkevlerimizin verimli faaliyetine ait rakamlar vermiş ve şöyle devam etmiştir:

Bugün, bu hayırlı ve verimli kurumlara altı Halkevi ile yirmi iki halk odası daha katılıyor. Bu suretle Halkevlerimizin sayısı 389 a, Halk odalarımızın sayısı 217 ye çıkmış bulunuyor. Şimdi, buradan yüksek huzurunuzda ve yüksek müsaadenizle Halkevlerimin ve odalarımızın kutlama töreni ile birlikte, bu yeni kurumları, ve ayni zamanda, çalışkan Ankara Halkevimizin salonlarında ve bu salonlar yetişmediği için bir kısmı sergi evinde hazırlanan ve evlerimizin on yıldaki işlerinden ve çalışmalarından haber veren sergileri açıyorum.

Aziz arkadaşlarım,

Sözlerimi bitirmeden önce birbiriyle elele vermiş, birbiri ile kaynaşmış, birbirini sevmeyi ve saymayı vazife bilmiş 18 milyonluk asil bir milletin, aziz Şefi çevresinde, bütün ithimalleri göze alarak hazır ve tetik bulunduğunu görmenin, zevk ve gururunu belirtmeyi ve millî birliğimizin yüksek timsali olan değişmez genel başkanımızın huzurlarında hürmet, ve tâzim ile eğilmeyi vazife bilirim.

Asil Türk milleti;

Şimdi de, son sözümü sana tahsis ediyorum.

Hepimiz, senin hizmetinde olmanın, zevk ve heyecanını yaşıyoruz ve bunun baş ve gönül huzurunu duyuyoruz.„

Nutuktan sonra Halkevleri marşı çalınmış ve yapılan millî oyunlar saat 18,30 a kadar Cümhur Başkanımızın takdirleriyle devam etmiştir.

Şehrimizdeki Merasım

Halkevlerinin kuruluşlarının onuncu yılı münasebetiyle yurdun her tarafında olduğu gibi şehrimizdeki halkevlerinde de toplantılar yapılmıştır.

Bütün halkevleri ve halk odaları gündüz bayraklarla süslenmiş, gece ışıklarla aydınlatılmıştır.

EMİNÖNÜ HALKEVİNDE: Vali doktor Lûtfi Kırdar ve İstanbul vilâyeti parti reisi Reşat Mimaroğlu Eminönü Halkevindeki toplantıda bulunmuşlardır. Geniş salon tamamen güzide bir halk ile dolmuş bulunuyordu. Halkevi orkestrasının çaldığı istiklâl marşı ayakta dinlenmiş, müteakiben parti genel sekreterinin radyo ile verdiği hitabesinden sonra ev reisi doktor Yavuz Abadan bir yıllık faaliyet hakkında bi reöylev vermiştir.

BEYOĞLU HALKEVİNDE: Ev kadın ve erkek üyelerinin geçit resmi ve ev reisi Ekrem Türk'ün bir hitabesinden sonra çok çocuklu ailelere mükâfat dağıtılmasına başlanmıştır.

Müracaat edenlerin çokluğu yüzünden mükâfatların kura ile dağıtılması kararlaşmış, 20 çok çocuklu aileye yirmi beşer ve 50 çok çocuklu aileye de onar lira verilmiştir.

BEŞİKTAŞ HALKEVİNDE: Genel sekreterin nutkundan sonra ev başkanı Hükmi Arkök veciz bir hitabede bulunmuştur. Küçük bir üyenin muvaffakıyetle söylediği ve çok beğenlen monologundan sonra millî havalar çalınmış, millî oyunlar oynanmıştır. Ev temsil şubesi Alev piyesini muvaffakıyetle temsi letmiş ve toplantıya neşe içinde son verilmiştir.

Bu Harbin En Büyük Röportajı

(Baş tarafı 3 üncüde)

sulhünü bozan bir milletin yokedilmesi harbidir. Artık dünyanın onlardan kurtulması zamanı gelmiştir. Rus yanın siyaseti İngilizlerin hâlâ hoşuna gitmiyor. Fakat Rusya Almanları öldürüyor, ve Ruslar, İngilizler gibi, Almanların yüzünden ıstırap çekiyor. İngilizle Rusu birleştiren bağ budur.

Sovyetlere yardım hareketi Ingiliz hükûmetini hayli rahatsız ediyor. Çünkü bu cereyan böylece kuvvetlenmekte devam ederse hükûmeti siyasetini değiştirmiye ve vaktinden evvel taliini denemiye mecbur edebilir. Hükûmt ise şimdilik buna girişmek istemiyor.

YARIN:

İngiliz Hükûmeti Harbi Kazanmak İçin Nasıl Hazırlanıyor ve Ne Düşünüyor?

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden

"Halk İkrazlarında Faiz Yüzde 7,5"

Geçen senedenberi tatbike başlanılmış olan uzun Vâdeli - on seneye kadar - ipotekli avanslarla ipotekli borçlu hesabı carilerin gördüğü büyük rağbet üzerine müessesemiz, bin liraya kadar ipotekli ve beş yüz liraya kadar rehinli borçlanmalarda - halk ikrazları - faiz nisbetini % 7,5 e indirmiye muvaffak olmuştur. (2534)

Devlet Deniz Yolları İşletme İdaresi İlânları

23 Şubattan 1 Marta Kadar Muhtelif Hatlara Kalkacak Vapurların İsimleri ve Kalkış Gün ve Saatleri ve Kalkacakları Rıhtımla

Karadeniz hattına — Pazartesi 17,00 de Eğe, Perşembe 17,00 de Aksu. Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Cumartesi 18,00 de Anafarta Sirkeci rıhtımından.

NOT: İş'arı ahire kadar haftada bir posta yapılacak ve bu posta İneboluya kadar gidecektir.

İzmit hattına — İş'arı ahire kadar posta yapılmıyacaktır.

Mudanya hattına — Pazartesi, Salı 9,50 de Çarşamba, Perşembe ve Cuma 16,00 da (Trak), Cumartesi 14,00 de (Marakaz) ve Pazar 9,50 de (Trak). Galata rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,00 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca Cumartesi 20,00 de (Antalya). Tophane rıhtımından.

NOT: Çarşamba günleri saat 20,00 de İstanbuldan Bandırmaya kalkmakta ve Perşembe günleri saat 22,30 da Bandırmadan İstanbula dönmekte olan aralık posta iş'arı ahire kadar lâğvedilmiştir.

Karabiga hattına — Salı 19,00 da (Antalya), Cuma 19,00 da (Bursa). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Salı 9,00 da (Bursa). Tophane rıhtımından.

NOT: Badema İmroz postaları İstanbuldan Pazar sabahı yerine Salı sabahı kalkacaklardır.

Ayvalık hattına — Cumartesi 12,00 de (Kemal). Sirkeci rıhtımından.

NOT: Çarşamba postası yapılmıyacaktır.

İzmir Birinci Sürat — Pazar 13,00 de (Tırhan). Galata rıhtımından.

NOT: Gidiş ve dönüşte Gelibolu ve Çanakkaleye uğrıyacaktır. (2642)

* *

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir

Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binasi altında	42362
Galata Şube "	— Galata rıhtımı Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci " "	— Sirkeci, Yolcu Salonu	22740

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

100 adet çıralı çam 0,20 × 0,20 × 4:5

Yukarıda cins, miktar ve ebadı yazılı kereste 24 Şubat 942 Salı günü saat 14,30 da pazarlıkla alınacaktır.

Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve eksiltmeye iştirak edeceklerin de belli gün ve saatte teklif edecekleri fiyatlarm % 15 nisbetindeki kati teminatlariyle birlikte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (2618)

1000 KİLO KUYRUK ALINACAK

28 Şubat 942 Cumartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla 1000 kilo kuyruk almacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. (2647)

50	Kilo	Civa
1	Adet	Bir ton Cereskal
12000	"	Çelik ve pirinç vida [illegible]
50	"	Siyah levha saç 1000 × 1000 × 3 milimetre
60	Metre	Köşebent 35 × 35 × 4 milimetre
10	"	" 60 × 40 × 5 "
5	Adet	Çelik saç levha 1500 × 500 × 2,5 — 3 m/m
3	"	" " " 1500 × 500 × 3 m/m
2	"	" " " 1500 × 500 × 4 "

Yukarıda yazılı 9 kalem muhtelif cins malzemenin 24/2/942 Salı günü saat 11 de Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satın alma komisyonunda pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (2646)

Sahip ve neşriyat müdürü: Halil Lûtfi Dördüncü.
Gazetecilik ve neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

DEVA

KAŞELERİ

BAS. DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser

Sıhhiye Vekâletinin Ruhsatını Haizdir. İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir.

Moda Deniz Klübünden:

Satılık Kotra

Klübümüzün malı olan

RÜYA KOTRASI

Hali hazıriyle bulunduğu yerde satılıktır. İsteklilerin kesin tekliflerini nihayet 28 Şubat 1942 Cumartesi günü saat 16 ya kadar Moda Deniz Klübüne yazı ile bildirmeleri ilân olunur. Fazla tafsilât ve kotrayı görmek için Klübe müracaat edilmesi.

Telefon: 60052

SÜMER BANK

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Merkezi: Ankara - Şubesi: İstanbul

Banka muameleleri yapar.

Vaadeli tasarruf ve ticaret mevduatına en müsait şartlarla faiz verir

Müesseseleri:

Sümer Bank iplik ve dokuma fabrikaları müessesesi, Ankara

Fabrikaları:

Bakırköy bez fabrikası, Bünyan mensucat fabrikası, Bursa Merinos fabrikası, Defterdar mensucat fabrikası, Ereğli bez fabrikası, Gemlik Sungipek fabrikası, Hereke mensucat fabrikası, Kayseri bez fabrikası, Nazilli basma fabrikası,

Sümer Bank deri ve kundura sanayii müessesesi

İSTNBUL

Sümer Bank sellüloz sanayii müessesesi

İZMİT

Sümer Bank yerli mallar pazarları müessesesi

İSTNBUL

Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesi

KARABÜK

Fabrikaları:

Kütahya keramik fabrikası, Tosya çeltik fabrikası, Sıvas çimento fabrikası

Ayrıca bir çok mühim sanayi ve ticarî teşekküllerde iştiraki vardır. 2224

TÜRK ÇİMENTOSU VE KİRECİ

Anonim Şirketinden

Şirketimiz hissedarları, Ticaret Kanununun muaddel 386 mcı maddesiyle şirket esas mukavelenamesi ahkâmına tevfikan aşağıdaki ruznamede yazılı hususu görüşmek üzere 25 Mart 1942 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da Galatada Voyvoda caddesinde kâin Agopyan hanının 4 üncü katındaki şirket merkezinde fevkalâde surette içtimaa davet olunurlar.

RUZNAME

Ticaret Vekâleti İç Ticaret Umum Müdürlüğünce 26/12/1941 tarihli ve 9570 numaralı tezkere ile şirkete bildirilen ve İdare Meclisi raporuna aynen dercolunan sekiz maddenin Şirket esas mukavelenamesine ilâvesi hakkmdaki teklifin müzakeresi.

Ticaret Kanununun 385 inci maddesi ahkâmma tevfikan müzakerata bir hisse sahibinin dahi iştirake ve tevdi edeceği senet miktarınca rey itasma hakkı vardır.

İçtimaı mezkûrda hazîr bulunmak istiyen zevat Ticaret Kanununun 371 inci maddesine tevfikan içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek senedat makbuzları şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

İdare Meclisi

DAVETNAME

Hali Tasfiyede Bulunan Şark Demiryolları İşletici Kumpanyası Türk Anonim Şirketi

Hali tasfiyede bulunan Şark Demiryolları Işledici Kumpanyası Türk Anonim Şirketi hissedarları İstanbulda Sirkecideki Şirketin Merkezinde 28 Mart 1942 tarihinde saat 9,30 da yapılacak alelâde Umumî içtimaa davet olunur.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ

1 — 1941 senesine ait Likidatörler kolejinin raporu.

2 — Mürakip raporu

3 — 31 Kânunuevvel 1941 tarihine kadar bilânçonun tasdiki ve Likidatörler zimmetlerinin tebriyesi.

4 — 1942 senesi için Mürakip tayini ve bunlara verilecek tahsisatın tesbiti.

Esas mukavelenamesinin 25 inci maddesi mucibince gerek asaleten ve gerek vekâleten hiç olmazsa on hisseye malik olan her hissedar işbu içtimaa iştirak edebilecek ve gerek asaleten ve gerek vekâleten malik olduğu her on hisse için bir reye malik olacaktır, fakat Ticaret Kanununun 365 inci maddesi mucibince nefsinde on reyden fazla cemi edemiyecektir. Reyi vermiye hakkı olup bu umumi heyete iştirak edecek olan her hissedar hisselerini en geç 19 Mart 1942 tarihine kadar aşağıdaki müesseselere depozito etmelidir.

TÜRKIYEDE: İstanbulda, Sirkecide, Şirketin merkezinde.

AVUSTURYADA: Viyanada, Oesterreichische Creditanstalt Wiener Bankverein Müessesesinde.

BELÇİKADA: Brükselde, 48 Rue de Namur'de, BANQUE DE LA SOCİETE GENERALE DE BELGIQUE Müessesesinde.

FRANSADA: Paris'te, 16 Boulevard des Italiens'de BANQUE NATİONALE POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE Müessesesinde.

HOLANDADA: Amsterdam'da, MM. TEIXEIRA DE MATTOS Müessesesinde.

İSVİÇREEDE: Bâle'de "Banque Commerciale de Ble„ Müessesesinde. Zürich'de, Bâle, Genève ve Saint - Gall'de "Crédit Suisse„ Müessesesinde. Bâle'de, MM. Speiser, Gutzwiller et Cie. Müessesesinde.

ŞARK DEMİRYOLLARI
İşledici Kumpanyası
T. A. Ş.
Likidatörleri Mümessili

Nafıa Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Bursa Su İşleri birinci şube müdürlüğü mıntakası dahilindeki Kocaçay üzerinde bir regülâtör ile Kocaçay sağ sahil sulama kanalları hafriyat ve inşaatı ve Mürüvvetler deresi ıslah işleri muhammen keşif bedeli vahidi fiyat esasî üzerinden (474.100) lira (36) kuruştur.

2 — Eksiltme 13.3.942 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15 te Ankarada Su işleri reisliği binası içinde toplanan Su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Baymdırlık işleri Genel şartnamesi, umumî su işleri fennî şartnamesiyle hususî ve fennî şartnameleri ve projeleri (23) lira (70) kuruş mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (22714) lira (01) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müdlet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1046—2215)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

1 — Mevcut nümunesi mucibince müteahhit nam ve hesabına (1520) metre kayış pazarlıkla satın almacaktır.

2 — Pazarlık 27.2.942 Cuma günü saat 11,30 da Kabataşta Levazım şubesinde Merkez mübayaa komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümune sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (2627)

YAPI İŞLERİ İLÂNI

Nafıa Vekâletinden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Eti müzesi ittihaz edilen Ankaradaki Mahmutpaşa bedestanı büyük kubbelerinin kurşun kaplamasının ikmali işidir.

Keşif bedeli: (7899,08) Liradır.

2 — Eksiltme 4.3.942 Çarşamba günü saat 15 de Nafıa Vekâleti Yapı ve İmar İşleri eksiltme komisyonu odasında açık eksiltme usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak Yapı ve İmar İşleri Reisliğinde ve İstanbulda Nafıa Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin usulü dairesinde (592,43) beş yüz doksan iki lira kırk üç kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi kurşun işlerini muvaffakıyetle yapmış olduklarına dair işi yaptıran idarelerden alınmış vesika ibraz etmeleri lâzımdır. (2340)

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya "Edebiyat ve Felsefe„ Fakültesine Kayıt Şartları

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesinde okunan ders zümreleri şunlardır:

Türk Dil ve Edebiyatı	Tarih
Alman " " "	Felsefe
İngiliz " " "	Coğrafya
Fransız " " "	Hindoloji
Arap " " "	Hititoloji
Fars " " "	Hungaroloji
Rus " " "	Klâsik Filoloji (Lâtince - Yunanca)
Antropoloji ve Etnoloji	Sumeroloji
Arkeoloji	Sinoloji

Kayıt muamelesine 16 Şubat tarihinde başlanacaktır Kayıt için ne gibi evrak lâzım olduğu Ankarada Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Dekanlığına, vilâyetlerde Maarif ve Lise müdürlüklerine müracaat ederek öğrenilebilir. (1165 — 2341)

Bronsitlere KATRAN HAKKI EKREM